

העולם הזה

עלילות ישעיהו ירקוני — גיבור התיקים הסגורים,
שגילו השבוע את העיסקות המסחריות המוזרות

שייקה

המסמכים הסודיים של תיק אירס"ו

מס' 1016
ב' ניסן תשי"ז
3.4.1957
המחיר 450 פרי
עונה 20

העולם הזה

רחוב גליקסון 8, תל-אביב, 26785
ת. ד. 136. מען למברקים: "עולמפרסט".
המוציא לאור: העולם הזה בע"מ.
דפוס משה שום בע"מ, ת"א, 26239.
ההפצה: דוד סופר ובניו, תל-אביב.
המערכת איננה אחראית לתוכן המודעות.

העורך הראשי:
אורי אבנרי

ראש המערכת:
שלום כהן

עורכת-משנה:
רוב איתן, אורי סלע

עורך כיתוב:
סילבי קשת

עורך תבנית:
אהרון צור

כתב בכיר:
אלי תבור

צלם המערכת:
אריה קרו

חברי המערכת:
ישראל ביבר, ניצה גבי, שייט גלור, לילי גלילי, דוד הורוביץ, דודי ורד, רוגי ווהר, אברהם חרסון, אוסקר סאבור, אלכס ססיס, אביבה ססן, עמוס קינן, שלמה קרו.

העתון הנקרא ביותר במדינה

2.6

אולם העובדה שלחץ זה ממש לא יתכן, מקלה עלינו בכל זאת את עבודתנו. כך קל לנו הרבה יותר להגשים את הסיסמה המתנססת בראש עמוד זה. בסופו של דבר, אויבנו עזרו לנו באיבתם.

נאמר: "אלוהים יגן עלינו מפני ידידיו. מפני אויביו נתגונן בעצמנו".
בעתונות, סכנת הידידים תמיד גדולה מאד. אם אתה מוזמן למסיבות-קוקטייל ופוגש שם בשר פלוגי, לא נעים לך לגלות למחרת היום את השחיתות במשרדו. ואם מר אלמוני עשה לך טובה גדולה, לא נעים לך להשיב

שבועות מעטים אחרי שהמערכת הגונחת קיבלה לידה את העולם הזה, לפני למעלה ממש שנים, כתבנו מאמר ביקורתי מאד על צורת הגיוס של הבנות. מאמר זה לא מצא חן בעיני אנשים מסוימים במשרד הבטחון.

התגובה לא איחרה לבוא. עד לאותו יום מר ונמרה, היה העולם הזה מספק מדי שבוע בשבוע כאלף גיליונות לצה"ל. אחרי המאמר, הופסקה ההזמנה. בימים ההם, בראשית צע"ד, היתה זאת כמות רצינית.

זכורני שאז כעסנו מאד. הפגיעה היתה גם כלכלית וגם מערכית. היא פגעה ב"מצבו הכספי של העתון, שעוד היה קשה מאד, כי היינו קבוצת חיילים משוחררים שלקחו לידיהם את העתון, מבלי שיהיה להם כל הון. ואילו מבחינה מערכית, נעשה נסיון לנתק מן העתון שיכבת קוראים שהיתה חשובה לנו במיוחד.

מאז לא בוטלה פעולת-העונשין. עד היום הזה אין משרד הבטחון מזמין אף גיליון אחד של העולם הזה לחילי צה"ל. אולם כיום אני שמח על כך. כי העולם הזה לא התמוטט. החיילים לא נוחקו מן העתון — להיפך, אלפים מהם מקבלים את הגיליון ממשפחותיהם, וגם עתה יתכן כי העולם הזה הוא העתון הנקרא ביותר בצה"ל. ואילו העתון עצמו נשאר בלתי-רלוואנטי. הוא יכול לכתוב ככל הנראה לו לנכון — מבלי שמישהו יוכל לאיים עליו להפסקת הזמנות משרד-הבטחון. אין מה להפסיק.

★ ★ ★
הירהרתי על נושא זה בימים אלה, והגעתי לכלל מסקנה כי דבר זה נכון גם בכל שאר שטחי העתון.

העולם הזה מוקף אויבים בשכבות העליונות של המשטר הקיים בארץ. ככל שגדלה האהדה אליו בין אנשים הפשוטים וההגונים, כך רבה שנאתם של רבים מן הפיראודים השליטים. וזהו דבר טוב מאד.

כמה אישים חשובים, ביניהם ראש-הממשלה עצמו, עומדים על כך כי העולם הזה לא יזומן למסיבות-עורכים רשמיות, בהן הם נוהגים למסור — שלא לפרסום — פרטים סודיים. זה טוב. כל הפרטים ממלא מועברים אליו בדרכים מסוימות, ואנו חופשיים בהחלט, לפי כל חוקי האתיקה המקצועית, לפרסמם. כפי שנוכחת לדעת, אנו עושים זאת.

יכולתי להרבות בדוגמות מסוג זה. אך דומני שהמסקנה ההגיונית ברורה. היה לנו מזל עצום בכך שהתבססנו דווקא במצב של איבה קיצונית, במצב בו איננו מקבלים טובה מאיש, ושבו כל חלקי המשטר הפיאר-דלי הקיים עושים את הכל כדי לפגוע בנו. כי הבסיס שהונח בתנאים אלה הוא בסיס איתן מאד. הוא מבוסס על מקור הכוח האמתי: ציבור הקוראים.

אני מתאר לעצמי שהעולם הזה היה אי פעם נותן לאיוו השפעה חיצונית פסולה להשפיע עליו, כשהמדובר בטישטוש האמת.

לפי כפי

מכתבים

מפה לאווז. טוב שהעולם הזה הביע דיעה זו בגלוי פל עם... יהודה שנהר, תל-אביב

... שום פתרון הגיוני אחר לתעלומה אינו מתקבל על הדעת. ש. חיקין, נתניה

לרנע היה נרמה לי כי אני חי במדינה דרום אמריקאית. אולם כשנזכרתי במנהגי האומה במשך שלושים וחמש השנים האחרונות, הוחרר לי שמדינה דרום אמריקאית היא דמוקרטיה מושלמת בהשוואה אלינו. צ. אורן, תל-אביב

הנסיכה
מה שכתבתם על תנועת החירות העולם הזה (1012) זוהי נפילת התקווה האחרונה מן העם. מה אתם חושבים, שאם הפגנים היו זורקים אבנים לתוך הכנסת או הכל היה יותר טוב? גם בגין וגם מנהיגי חירות אחרים היו עורכידיו או למדו בכל אופן משפטים, ואין לצפות שהם ינסו לתפוש את השלטון בכח כיון שהם מבינים שהמנהיגים הנוכחים על כמה שנסונו בלי קרב משפטי המולדת, לא יסוגו בקלות כזאת מכאונותיהם. יוסף חלקי, ירושלים

השיר שאני מצרפת כאן לא נכתב לאחר הנסיכה אבל אולי הוא יתאים להלך הרוח שהשתרר ולמחשבות שהתעוררו לאחר הנסיכה. העם הזה אשר נוסח אותו, לא מתוכנן צמת. בעבורו — אל נא תבכי. הנני הזה, אשר אינו אוהב אותך הוא לא ירע אהוב לא רע, גם לא את. שמיר רון את אנהות פצועים שבה אבו לחיות והמתים — שהאבו אותך, חבקי אותם כל כך, כי הם שלך, ומנעם באדמתך הרך כמנעם של אוהבים.

אירופה 57
בצעירי שהשה שלוש שנים באנגליה לי-מסרת לימורים, הרשוני להביע את חתפתי-לתי מן הנתות המדויק שערך אורי אבנרי במאמרו על העם הבריטי (העולם הזה 1014). לי זה קצת חדשים רבים, אם לא שנים, לי-הנני למסקנות אליהן הגיע מר אבנרי תוך מספר ימים. אנכי, מה דעת מר אבנרי על העם הצרפתי? בערן: אוללה.

הכתבה על הצבא המערב גרמני (העולם הזה 1015) היתה אחת החסירות היסודיות שקראתי על גרמניה שלאחר מלחמת העולם

דן גלעד: "שקיעת השמש בתקופת הקומוניזם הקרמין"
אולם במשך כל עת קריאת הכתבה לא יכולתי להשתחרר מן השאלה: לאיזו מטרה סופס צבא סורבני זה, ואם ההשקפה החדשה של בדעות יוצריו תמנע ממנו מלהיות שוב חור החנית של מלחמת העולם הבאה? נפתלי שורק, צה"ל

היהפוך כושי עזרו ונסר חברבורותיו? כל הדברים על מהפכה בהשקפתם המיי-למריסטית של בני העם הגרמני היא רק אחיות עיניים. בבוא היום תתגלה התהיה שוב בשלל אכזריותה ואז לא יועילו יותר שיעורי הדת, הערכים המוסריים ותנינו ה"אופי של החייל הגרמני החדש. שחרור מולושים והחלשת משטר השמטעת לא ישנו את אופי הגזע הגרמני.

עליה לרגל
אינני סבור שפרסומים מסוג אלה המור-פיעים תכופות בעתונכם וגם בעתונות היו-מית, שאינם מסתירים את אהדתם למת-אבדים הבוחרים בסוג המיתות החדש הנקרא סילף למסירה תורמים במשורר לחיסול תו-פעו זו. מדוע אין בכך העזר לננו כלל מה שנעונו נעורים אלה המביאים נזק לא רק לעצמם אלא למדינה כולה?

דן פישל, ירושלים

אדמת פטרה, שרונתה שוב מרמס של ארבעה צעירים וישראלים, יש להניח שחם פוג עוד דם רב. דמם האציל של הרוני פטרה לא היה לשוא, כניירתם של רוב עתוני ישראל. הם לא יצאו לטיול שעשועים, אלא לעליה לרגל קדושה שקרבנותיה מספ-לים את יעודה הסופי.

ה יצחק, ירושלים

מהכתבה שלכם על דן גלעד שנפל עם שלוש חבריו בדרך למסרה השמטעת עובדה המעידה על מה שהתחשב בתוכו של הנבר דן היה צייר מוכשר למדי. בחרו מצ-מספר ציורים משורמסטיים בדרו המבט-אים את הלכי נפשו של דן שהביאוהו לי-סילף הנוראי למסרה. על ציורים אלה היה דן חותם בקונטרס האפית ל"מיסיון"

וחיה כותב סחתן כותרות בלתי רגילות. ר. ג. אילוז

שקיעת השמש בתקופת הקומוניזם הקר-חון, אחד מצירורי של דן גלעד, ראה תמונה. בכתבתם הנכבא מספר תמונות מסורו דן אחרון של דן. בתור אחד מאלה שהכנו את הסיוור, אם כי לא השתתפתי בו, יורשה לי להעיר כי המקום המצולם אינו קדש ברנע. התמונות הן פשוט חדרה, אחת מנאות הסדר בר הנמצאות ליד דרכה של חסיבה 8, כ-שלושה קילומטר מפרשת המים באורי דלת. המקום נחשב אולי ליפה ביותר בסני, התמו-נות מראות את הנווה הנמצא בתוך מכתש, את הירידה אליו ושתי בדואיות מהשכם הנמצא בכביבת המעין.

נוסח שונאי ישראל
למכתב זה הביאוני מכתביהם של שני קוראים נח נת גיורא שפירא, שניסו (הער-לם הזה 1014) להציג את הערכים בצורת מנותחת. יתכן ואנלה לגיורא טוד אום ה-אטת היא שסככו קראו נבי מוסק ולא נורג-ולכן אם ירצה או לא סופנו שנקיים שיתוף פעולה עם אותו "אספסוף" בלשוננו. ידך נא גיורא קצת למעכורות יוראה את ההתקדמות שאפשר להשיג בכני המורח בקצת חינוך ומיפול. ולקורא מעין השופט שכתב על מ-פס העולם הזה בגושמואל: נכון שהשפסם לא צדק. אולם אחת ודע שאין המצב חסור כל כך ובדרך כלל ברוב הקבוצים נותנים לקרוא את העולם הזה. אוסיף גם שמאז מבעד סיני, ובחור בתקופת המבעד, עמד העתון על רמה גבוהה.

עזי, ניר-עוז
מכתבו של החייל גיורא שפירא על אפיס של שבנינו הערכים עורר בי זכרונות בלתי נעימים, אשר בצדם מסקנה בעלת ערך צבורי. הררשה היפה של הארון שפירא מעלצלת באונינו כחורה על דברים שכבר נאמרו לא פעם — על מילף על הארון שפיר-רא, על העם היהודי, והו כדור נוסח שונאי ישראל. הלשנות לשלמון כיבוש נוסח חסרו בשום מקום בהסטוריה. סדנא דארעא חד הוא, אבל בתבל זאת אנו חיים ועם שכונו חיובים אנו להסתדר. וחשנאח אד-עוורת לא תעזור כאן במאוסה.

נשואי תערובת
נחקלתי במכתביהם של קוראים בעניני נש-אי תערובת בין יהודים לערבים (העולם הזה 1014). כל דבריהם נראו לי דברים בעלמא. כי נלח שאפילו מכתבה תיאורטית נניע כולנו למסקנה שנשואים בין יהודים לערבים ובין ערבים ליהודים הם צורך חיוני לעם — הרי בחברה הישראלית כפי שהיא כיום אין כל אפשרות מעשית לביצוע תיאוריה זו. ידוע לי על מקרה שארע עם חברי הבחור, איש פלמ"ח לשעבר, התאחך באחת מבנות הכפרים הדרוניים שבהרי יד-כרמל. לאחר שנים של ידידות עם בני מש-פחתה ולאחר שנתפל בסרוב ללא תנאי של בני עדתה, שוכנע אותה האיש לכרוח עמו ולהשא לו. התוצאה היתה: חרם מוחלט מצד מביבתו היהודית, שבסופו נאלץ אונג להפטר.

ברוך סינדל, חיפה
אני מציעה שתפתחו בעתונכם חונכר סדור, בדומה למדורה של רותי, שיהיה מוקדש אך ורק להתכתבויות ולהתקשרויות בין בני שני העמים במדינה.

חגית ז, תל-אביב
אמיני לכם ולהשקפתכם הכנענית שתמנחו מעל דפי עתונכם תורת התבוללות נועית, שסופה להמיר כל העם היהודי ולשלב את ישראל במרחב השמי של המסורות מר-סרית וניוו תרבותי.

חיים זילברמן, גויברק

העלון הזה
מה מצאתם באותו כתבת. "העלון הזה" (העולם הזה 1015) המסקה אתכם, שאחם כה מתלהבים ממנו ומקדשים לו את כל סדר לקוראים. הו באותה שעה משס מסקים כמעט כל שבועוני המדינה את כל אספני בעתונכם בדיקנות חסרת בושה.

עיון אבירן, תל-אביב
העולם הזה מעריך יותר את כשרונות החיפוי של אנשי הקבוצים.

ראשון למתנדבים
מכתבו של ראש עיריית סברית מר צהר (העולם הזה 1015) בקשר לדירה שטר נתפסי נאלץ לבנות בעל כורו, הוא אחת הבדיחות המעולות שקראתי בזהר האחרון. הייתי רר-צה לפנות אל מר צהר בבשה: במסרה שהו-עמד לפתור שוב את בעיית חוסר העבודה בעירו, אני מתנדב ראשון לעלל הלוואות לבניו בניו בו שלוש קומות. החון חיסודי שבידי עולה על החון שהיה בידי נחמני, יש בידי קרוב לאלף לירות.

סוד הנעורים
התפלאתי לקרוא כי גילה של חסרת ה-קולנוע האפסלי המהרפת אלוה מרטינלי הוא 29 שנה. היכן מציאה את הסוד להראות כה צעירה בגיל כזה?

לאה שילון, תל-אביב
מאותו מקום בו מצא עורך הדפוס להוסיף לה 10 שנים על גילה.

לתצפית מזג האוויר
מדי שבוע בשבוע אני תמה מחדש למקרא סדרו התצפית בעתונכם. למרות שחלש מני-תוחכים אינם נראים הגיוניים לראשונה, הם מתממשים בדיקנות מפליאה כאילו סורחים הנושאים להתאם עצמם בדיוק לכתוב ב-סדור. מה שחם לי במדור היא העצבית למגו האוויר במשך השבוע הקרוב.

דן בורוכוב, תל-אביב
מגשום לכירוגין עד חמסניי ויבש.

מלכה לבנה

כה של שקרים מוסכמים ומקודשים החיים גם בלבו שלו. הוא יצטרך לשנות כמה ממושגיהם שלו, וזה עלול להיות תהליך מכאיב מאד. וזהו, בעצם, שעת המבחן האמיתית של האדם שיצא ללחום בשחיתות.

★ ★ ★

משטר החלוקה אינו תופעה חדשה בארץ-ישראל. להיפך, עצם המושג לקוח ממשטר מסוים שהיה קיים בארץ כבר זמן רב לפני היווצר הישוב הציוני.

היה זה משטר הכוללים הדתיים בירושלים ובצפת. כוללים אלה היו מורכבים מיהודים טובים, שעסקו בתורה והיו בטוחים שתפקיד היהדות העולמית הוא לקיים ולפרנס אותם. לצורך זה שלחו שליחים לכל הקהילות, תלו קופסות לאוסף כספים בכל בתי-הכנסת. הכספים שנגבו בחוץ-לארץ חולקו ביניהם לפי מפתח מסוים. זאת היתה ה"חלוקה".

הכוללים היו מדינה יהודית בי זעיר אנפין. הם לא היו מעוררים בנוף הארץ או בכלכלתה. הם היו גטאות מנותקים מרצון, קרובים הרבה יותר למינסק ולפולונסק מן אשר ליפו ולחיפה.

אין זה מקרה שקיים דמיון כה רב בין הכוללים לבין המשטר הקיים בישראל. כי משטר זה השתדל להפוך את ישראל כולה לכולל אחד גדול. המהות לא השתנתה, אלא אך הממדים.

תחת כמה כוללים בירושלים וכי צפת הפכה המדינה כולה לגטו המנותק מן הנוף הסובב אותה ומכלכלת המרחב. משטר המשק שזה בנוי על כספי היהודים בעודם לבם — כספי היהודים החיים (כי אמצעות המגביות) וכספי היהודים המתים (הודות לשילומים).

מציאות מדינית ורוחנית זו היא היסוד למשטר החלוקה הקיים. אם יקום מחר בי אורח פלא השלום במרחב, יהיה זה יום חג היסטורי למדינה ולאומה. אולם לצמרת הי קיימת במדינה יהיה זה יום אבל.

כי צמרת זו לא תוכל להתקיים אף יום אחד במציאות החדשה. ברגע שהלכדה הישראלית תשי תלב בכלכלת המרחב, יתמוטטו כל החברות המונופוליסטיות של חממה, גת, כל מערכת המגביות וההענקות בצורתה הקיימת. כר חות חדשים, רעננים ומתקדמים, יקומו במדינה.

לכן אין המשטר הקיים עושה כל ניסיון לפרוץ את חומות הגטו המנותקות כיום את המדינה מגוף המרחב. להיפך, הוא מר- גיש את עצמו בנוח בתוך החומות. ואם נפתח במקרה השער, וישראל באה במגע עם חלק מן המרחב — כמו שקרה ברצועת עזה — הוא ממחר לחזור משם בנסיגת בהלה.

★ ★ ★

רקודם הגיבור ניקה את אורחת אוגיאס ביום אחד. הוא ביצע את ה- מלאכה הנוראה, אחד מתריסר המבצעים ש- הוטלו עליו, עלידי כך שהטה שני נהרות מאפיקיהם והעבירם דרך האורחה.

אורוות השחיתות בישראל לא תסוחר עלידי עבודתיה, יהיו אנשייהטיהור הרוצים ונעזים ככל שיהיו. הזוהמה תסולק רק אם ייחפרו אפיקים חדשים לנהרות הביקורת. המדיניות הצלולה.

גונב מן האזרח את הכסף המגיע לו ולמדינתו, ומעבירו לידו מעי רכת ארגונים, חברות ומנגנונים מונופוליסטיים השולטים בתנועה הציונית ובמדינה, להנאתם הי פרטית.

במשטר של שחיתות קולקטיבית, אי אפשר למנוע שחיתות פרטית. האדם הגונב כספים אינו אלא מפלגה-שלישית, ה-

הרע שבמשטר. רבים מסכימים כיום כי אי-אפשר לסלק את השחיתות כל עוד בנויה המדינה על מערכה מסועפת של מענקים ושנור.

במדינה רגילה, בנוי המשק הלאומי על העבודה היוצרת של בניה. האדם יוצר נכסים, או מספק שירותים מועילים. ככל שהוא מרבה לייצר נכסים או לספק שירותים, כן גדל עושרו.

המדינה גובה חלק מן העושר הזה כדי

מלחמה בשחיתות

עושה בממדים קטנים את אשר עושות מפ- לגות גדולות בממדים גדולים. מועלי הכסף, מוכרי הקשרים האישיים, סוגרי התיקים, גובי המיסים הבלתי-חוקיים לקרנות פרטיות — כל אלה אינם אלא מהדורות-כיס קטנות של המנגנונים הגדולים.

★ ★ ★

זומני כי בחודשים האחרונים הגיעו רוב הלוחמים בשחיתות, על חוגיהם השונים, לשלב בו הם מסכימים שניתנות זה הוא נכון. אפילו אותם שביקשו לעצום את עיניהם, הובלו על-ידי המציאות בעל כורחם, צעד אחרי צעד, להכרה זו. מי שביקש להסתכל רק בעצים, נאלץ לראות את כל היער.

השאלה היא רק: האם תמונה זו שלמה? האם היא מראה באמת את שרשי העץ, או רק את חלקיו הכולטים לעין? האם זוהי הדי אגניזה של המחלה עצמה, או רק של הסימפטומים החיצוניים שלה?

ניתוח הנעצר בנקודה זו, הריהו ניתוח עקר מעיקרו. הוא נותן תמונה נאמנה של מבעה צמרת המדינה, אך אינו מגלה את הסיבות שיצרו מבנה זה.

אם מותר לחזור לתמונה המקורית: הכלב הבחין בזרוע המחזיקה במקל. אולם הוא לא הבחין עדיין בעובדה שהזרוע היא רק חלק קטן, ולא חשוב ביותר, של גוף האדון. הוא לא הגיע ללב, למות, למרכז-העצבים של הגוף.

לקיים את שרותיה שלה. אולם היא יודעת שעין האורח פקוחה. קשה מאד לבזבז ללא אבחנה את פרי זיעתו של האורח, ביחוד במדינה בה קיימת דעת-קהל פעילה. עוד יותר קשה לגנוב אותו.

במדינת ישראל שונה המצב לגמרי. היא חיה במידה רבה על זרם הכסף הבא מן החוץ — כסף יהודי, כסף אמריקאי, כסף גרמני וכסף בינלאומי. כסף זה זורם ישר לקופת הצמרת הפוליטית, מבלי להתעכב בדרכו בכיסו של האזרח.

הצמרת מחלקת את הכסף הזה לחלקיה השונים, קבוצות-הנאה הקוראות לעצמן בשם "מפלגות". חלק מן הכסף מתחלק במישרין, בצורת הקצבות ישירות למנגנוני כל המפי- לגות, ובכלל זה מפלגות האופוזיציה הקיי- צונית.

אולם עיקר החלוקה נעשה בשיטות מחור- כמות יותר — הקצבת מטבעות-חוץ על-פי שער-חליפין כוזב, חלוקת-רשימות יבוא ל- חברות כלכליות של המפלגות (או של ראשי המפלגות) לפי אותו שער רמאי, חלוקת רכוש גטוש, חלוקת שליחויות, מתן אשראי מכספי המדינה בריבית זעירה, ושאר אלף ואחת הדרכים של שוד כספי האומה.

וזהי שיטת ה"חלוקה", ההופכת את כל תיאטרון-הבובות של קואליציות ואופוזיציות לקומדיה משעשעת. כי המאבק בין המפלגות הוא מאבק על חלוקת השלל — לא מאבק לביטול שיטת-השלל עצמה.

משטרי-החלוקה בנוי בעצם מהור תו על שחיתות קולקטיבית. הוא

אחת התופעות המשעשעות ביותר בחיי יום-יום היא הגבתו של כלב ה- מוכה במקל. משום מה אין הכלב מעלה על דעתו שהמקל הוא רק מכשיר בידי האדם המחזיק בו. נדמה לו כי שורש הרע במקל עצמו.

לכן מנסה הכלב לתפוס את המקל בשינוי ולהוציאו מידי האדון. כשהוא מצליח בואת, הוא יכול להשקיץ שעות בהענשת המקל. הוא זורק אותו על הארץ, גוגס בו, מכרסם בו. אם הוא כלב חקיף וחזק, הוא יכול אפילו לשבור את המקל.

לרוע מזלו של הכלב, זוהי מדינה יות בלתי-יעילה. כי האדון יכול תמיד לגשת אל העץ הקרוב, להור יריד ממנו ענף ולהפכו למקל חדש. לעולם אין מחסור במקלות.

★ ★ ★

שנע עתה חוגים ואנשים רבים במדינה העוסקים ברצינות רבה במלחמה בשחיתות. כל הכבוד להם. הם עושים זאת תוך סיכון רציני של עצמם, כי האנשים המושחתים חזקים הרבה יותר מהם. לעתים קרובות הם גם מצליחים לשבור את אחד האנשים המושחתים. לפחות מבחינה ציבורית.

אולם כל המערכה הזאת נראית, איך ש- הוא, בלתי-מספקת. מספר האנשים המוש- חתים בצמרת המדינה ומוסדותיה אינו פוחת כלל. להיפך, ישנה הרגשה מבוססת כי ה- מחלה מתפשטת והולכת. אנשים, ששחיתותם נתגלתה לציבור בכל מערומיה, נשארו ב- תפקידיהם הרמים. ובמקום אלה שסולקו, באו אנשים גרוועים עוד יותר.

יתר על כן, בכמה שטחים ירדה המלחמה בעל כורחה לרמה נמוכה מאד. תוך כדי התגוששות הצליחו נושאי השחיתות לחבק את ידיביהם ולהתגלגל עמם בבוק. מה ושם לבש המאבק צורה של החלפת השמצות אישיות מן הסוג הוותיק ביותר.

זהו נצחון של האנשים המוש- חתים. שהרי אם יצליחו להחריר בציבור את ההרגשה שהכל מוש- חת, הכל מגעיל והכל מפרוץ, תהיה זאת ההצדקה המושלמת לכל מעשיהם. כמו תרנגול העומד על ערימה של אשפה, הם יעמדו בפסיגת ההצלחה.

★ ★ ★

כי עוד מתנחלת המלחמה בשחיתות נגד פרטים, סופה לשקוע ברפש הסובב את המושחתים. ישנה רק דרך אחת בה יכול הלוחם בשחיתות להימנע מגורל עגום זה. לראות את המלחמה בשחיתות במקומה הי- נכון — כחלק אחד בלבד של מאבק נרחב יותר מקיף ורחב.

תחת לכרסם במקל השחיתות, עליו לשאול את עצמו: מי מזויק במקל הזה?

כל השחיתות האישית אינה תופעה מקרי-ת. כפי ציבור יש גנבים. אך אם הגנבים מש- תלטים על מנגנונים שלמים, ואם מכזירי- השלטון של המדינה עומדים לרשותם, מגי- נים עליהם, שוב אין זה מצב רגיל. זהו מצב המוכיח כי משוהו רקוב בממלכה. וה- שאלה שהלוחם בשחיתות חייב לשאול את עצמו היא: מהו שורש הרקוב?

לקראת ביורר השאלה הזאת חייבים לה- יות מכונים כל המאמצים. רק במסגרת זו יש ערך — ואמנם יש ערך — בגילויי- שחיתות בודדים, במשפטים גדולים, במ- ערכות של חקר.

★ ★ ★

מה ושם כבר החלה מתגבשה תשובה מסוימת לשאלה. נאמר: לא חברי ה- משטר אשמים בשחיתות, אלא המשטר עצמו. מה ושם גם החל כבר הנסיון להגדיר את

בתוך התיק יושב אדם האיש שבתיק

למנוע בעד פרקליטי השורה לעיין בהם. לכן בא המאבק העקשני על החסינות, באלף ואחד נימוקים מגוחכים, שהושמעו בפי שר המשטרה חסר-הישע, שהשפעתו במשטרה היא מתחת לאפס. כאשר נקראו נימוקים אלה, נשבר קורה-הגנה העיקרי של עמוס בן-גוריון.

כדי לעמוד בפרץ נקראה יחידה שכבר רוסקה בקרב קודם. המפקח הכללי של משטרת ישראל, יחזקאל סהר, כבר הפך לבדוי חת עממית כאשר נקרא להעיד בראשית המשפט והסביר שאין לו מושג על רוב עניני המשטרה הכפופה למרותו (העולם הזה 1010). עתה נקרא שנית, להסביר מה קרה בתיקי אירס"ו.

גם הפעם הציג המפקח הצגה אומללה. כאשר הועמד בפני הסתירה המשועת בין

באדם הקטן רבו הפיהוקים. כאילו חזרו מאוחר בלילה מנשף מעיף, פיהקו הפרקליטים, פיהקו מוכירותיהם היפות. אפי' לו אב בית-המשפט פיהק, מדי פעם, בהסתר, מאחורי ערימות התיקים שנערמו על שולחנו.

הנוהל הצדיק התקפתי-פיהוק זה. למראית עין לא קרה דבר. עשרות מיסמכים ארוכים עברו בתנועה שיגרתית מידי הפרקליט שמואל תמיר לידי העד יחזקאל סהר, ומידי סהר לידי השופטים. דוחקא בנסיבות משעממות אלה חל המפה המכריע של המשפט. אולם היתה דרושה עינו החדה של המשפטן כדי להבחין במה שקרה מאחורי מסך הנייר.

עד לאותו רגע עמדה ההגנה במשפט הגדול של שורת המתנדבים בפני קיר אטום. שר-המשטרה, המפקח הכללי וכל צמרת

כל אנשי שייקה. שייקה (במרכז) משלב את זרועו עורף-הדין כספי, במסעדה של בית-המשפט המחוזי בתל-אביב, בהפסקת הצהריים. מימין: מאיר בראלי, מדבר.

עדויות הקודמת לבין הכתוב שחור על גבי לבן בתיקי המשטרה שלו, שנפתחו כעת, ענה תשובה חדגונית: "שאל את ראש אגף החקירות".

כאשר חזר השופט צלטנר על משפט זה עשרות פעמים לתוך הפיה של מכשיר ההכתבה, צילצל הדבר כמעט כלעג.

★ ★ ★

דממה שואגת

אולם עצם תשובתו התמימה של סהר יכלה לקבור את חברו הטוב, עמוס. לני חובתה של התביעה היתה, במשפט זה, להוכיח את חוסר תוסה-הלב של השורה. לצורך זה היה עליה להביא את העדים הנקראים בפעולות המשטרה בענין אירס"ו. רן תובע המוכיח שאין לו מה להסתיר, יזול לזכות בנצחון אמיתי במשפט על הרצח-היבנה.

למראית עין יצא עמוס כדי חובה כאשר הביא את יחזקאל סהר. אולם סהר העיד עתה על עצמו שאינו יודע כלום, שאינו זוכר דבר וכי האדם האמיתי היוזע את הכל הוא אברהם זלינגר, ראש אגף החקירות. אולם זלינגר לא נקרא כלל עליי התביעה להעיד, כשם שלא נקראו שמאי זוהר, ראש ומחלקה הכלכלית של המשטרה, ואחרים.

אי קריאתם של העדים המכריעים האלה, שרק הם יכלו להסביר את פעולתה המזוהה של המשטרה בענין אירס"ו כפי שהצטיירה עתה בצבעים בהירים מאד בתיקים שנפתחו, דיבר? יותר מאלף נאומי פרקליטים. הדממה האלה היתה כשאנה בבית-המשפט. היא אמרה: יש לנו מה להסתיר.

אולם יותר מכל פרט אחר זעקה לשמים עובדה קטנה אחת: לא נקרא להעיד מטעם התביעה ידיו הטוב ביותר של עמוס בן-גוריון, שותפו בעיסקי הוויזוף ואחד הי

השלטון ועקב כי יקרה אסון מחריר למדינה אם יינתן לבית-המשפט להתבונן בתיקי המשטרה, שכללו את כל החומר על עיסקות אירס"ו — החומר ששימש בסיס למשפט כולו. בית-המשפט קיבל טענה זו, ההגנה נשארה תלויה באוויר. מאבקה נראה נואש. אולם בעוד שנמשכו הדיונים באולם התל-אביבי וירדו מחדגוניות לשיעמום, נערכה התקפת-העורף בירושלים. שלמה תוסיה-כהן, הפרקליט רך-הלשון של אחד הגתבעים, הר פיע בעירעור בפני בית-המשפט העליון ודרש את פתיחת התיקים. בית-המשפט העליון הורה לשופטי משפט עמוס ל-עין בכל זאת בתיקים אלה, לברוק אם נימוקי המשטרה לשמירתם בסוד נכונים. התוצאה: החלטה לפתוח לרווחה את התיקים.

★ ★ ★

על מה מפקח המפקח?

כך מצאו את עצמם לפתע שלושת סניגורי השורה שוחים בים של מיס מכים. חבורת ילדי ירושלים, השוחים ביום חמיס בים המרענן של נהריה, לא יכלו להרגיש את עצמם מאושרים יותר. כי הנה ניתנו להם כל ההזדבנויות שנראו כבר כאבירות. סוף-סוף באו ההוכחות.

לרוע מזלה של צמרת המשטרה, הנהיגו האגלים בשעתו נוהל קפדני מאד לגבי ניהול תיקי משטרה. הם לא סמכו על הניי טיבם, חששו מאד שאלה מסוגלים לעשות מעשה כל-כך בזוי כמו העלמת מיסמכים. הנוהל בא למנוע כל אפשרות כזאת: כל מיסמך הנכנס לחיק גרשם באופן קפדני, וכן גרשם כל טיפול, העברה, הוצאה ופעולה אחרת.

התיקים של אירס"ו, שייקה ירקוני ועמוס בן-גוריון מלאים מיסמכים מעניינים, שיש בכוחם להכריע את גורל המשפט. היה ברור בראשית המשפט כי חובת-ההשעה היא

במדינה

תפוצות

עד שתגיע למקומו

באחד מבתי-המלון של פאריס נערך לפני חצי שנה מחזה בלתי-רגיל. באולם צדדי ישבו כ-25 מנהיגים יהודיים מכל העולם, בני המערב והמזרח כאחד. אנשי המערב היו מוכרים: הארי גודמן האגודאי, נחום גולדמן הציוני, זלמן שזר הישראלי וחבריהם. אולם פני אנשי המזרח היו חדשים.

סעודת-הצהריים נפתחה בתפילת מנחה. לרוב נגמרת תפילה זו ברבע שעה. אולם הפעם נמשכה למעלה משעתיים. שליח הציבור, גבר זקוף מאד, שפניו היו עטורים בזקן לבן, ביטא כל מלה ומלה ברגש. באמצע פרץ בכבי. בקול חנוק מדמעות אמר את המלים: "תקע בשופר גדול לחרותנו ושא נס לקבץ גלויותינו, וקבצנו יחד במרה מארבע כנפות הארץ לארצנו. ברוך אתה ה', מקבץ נדחי עמו ישראל".

דומיה נפלה באולם. הכל ידעו שהם עדים לרגע היסטורי. כי המתפלל לא היה אלא הרב הראשי של יהדות ברית-המועצות, שלמה שליפר, ולחבריו היתה משמעות הרבה יותר עמוקה מאשר לנוסח שיגרתו של תפילה נישנה.

כאשר נפרדו המסובים באותו יום, נתבקש שליפר לשאת את דבריו. הוא אמר משפט אחד, שגם הוא נחרת עמוק בזכרון הנור כחים: "על כולנו לשמור על השלום, כי אין כלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום — ואל תדון את חברך עד שתגיע למקומו".

שפת רמזים. שום אדם חלש לא יכול לשאוף להגיע למקומו של הרב שליפר. הוא הזכיר את אחת הדמויות הגדולות של תולדות הגלות היהודית: מנחם של עדה אשר ביקש לתוך בין צאן מרעיתו לבין השלטון, כדי להגן על הקהילה מפני כל פורענות.

הצלחתו של שליפר בתפקיד כפוי-טובה זה, בכפור המוסקבאי, היתה זכות היסטורית. הוא לא איבד את אמונו אף של צד אחד — היהודים לא חשדו בו שהוא איש השלטון, והשלטון סמך לחלוטין על נאמנותו.

גם אחרי שהצליח לייסד במוסקבה את ה"ישיבה הראשונה מזה שני דורות (העולם הזה 1010), לא פחד להביע את רגשותיו באוזני יהדות העולם. מכתבו האחרון אל הרב הראשי אייזיק הלוי הרצוג, שנשא את התאריך "שנת שלום שלווה" (מלים השחת בגימטריה למספר תשי"ז), היה מיסמך מיר-חד-מינו מבחינה זו. כתב הרב הראשי של מוסקבה לחברו בירושלים: "אנחנו חייבים לקבל עלינו סבלנות ביוחסי אדם במידה ידועה, ולמצוא תמיד הדרך הממוצע, שהוא שביל זהב — דרך השלום".

על יצירתו האחרונה, סידור-השלום, שהשמיט מן הסידור קטעים שלא היו נוחים לממשלה הסובייטית, והוסיף לעומתם קטעים חדשים לפי רוח הממשלה, כתב הרב בשפת רמזים: עליכם להצטרף, כי הסידור נערך ונסדר מעלים בודדים אשר לקטנו... ובקשתי שטוחה לבל שתכח את דברי הילל: "אל תדון את חברך עד שתגיע למקומו". וכל המחזיק בפתגם המחוכם הזה ידגנו לכף זכות בעד כל חיסור ויתר שיש בו...".

השבוע, בעודו דואג לאספקת המצות לבני קהילתו, הגיע הרב שליפר לסוף שביל הזהב ועבר לעולם השלום. הוא לא השאיר אחריו אף אדם אחד המסוגל למלא את מקומו.

פרשת שטיינברג

הכבוד מחייב

מסקדינה של שופטת השלום מינה שמיר שויכה לחלוטין את הקצין זאב שטיינברג (העולם הזה 1008). הטיל אשמה כבדה על צמרת המשטרה. הכבוד חייב את המטה הארצי לאחת משתי פעולות: להגיש עירעור על פסק-הדין או להקים בית-דין משמעתי שיכריע את ההאשמות נגד שני קצינים בכירים שמסרו עדות-שקר.

השבוע הם המועד החוקי שבו מותר ל-הגיש ערעור על פסק-דין, מבלי שהבוסים של משטרת ישראל ימצאו לנכון לנקוט בכל פעולה שתואר. הם העדיפו להתעלם לחלוטין ממסקנותיו של בית-המשפט ומדרישות הכבוד כאחד.

העם

שאלו מס' 5

לפי הכלל המקובל, המלחמה היא המשכת המדיניות באמצעים אחרים. בהיגמר המלחמה, חוזרת המדיניות למסלולה הקודם. מאחר שלא היתה לישראל שום מדיניות לפני מיבצע סיני, לא היה לה גם אל מה לחזור עם סימום. השבוע מצאה את עצמה בדיוק במקום שהתחילה: בחלל ריק של חוסר קו, חוסר מחשבה מדינית וחוסר תוכנית יוזמת.

הכל היה מעורפל. באחרי ריחפו הבטחות סתומות ביחס לתמיכת המערב בגן חידוש התקפות הפטריאון מעזה ובעד חוטש השיט בסואץ ובטיראן. אולם איש לא ידע מה בדיוק הסתתר מאחורי מסך ההבטחות. איש גם לא העז להרים את המסך, מחשש פן ימצא שבכלל שום דבר אינו מסתתר שם. חלל ההולום. לאורך הרצועה שרר שקט יחסי. אולם שקט זה נבע רק משיקולי הסכסיסים של עבד אל-נאצר עצמו. שום דבר אינו מפריע לו לערוך מחר לילות שפריה.

איש לא חלם על נסיון ישראלי להעביר אוניה תחת דגלה בתעלת סואץ. ואילו בי-מיצרי טיראן ערפל סמיך של חוסר בטחון. רבים דרשו כי ישראל תעמיד את ירדית-כביכול במבחן, תעביר אוניה ישראליה במיצר. אולם הממשלה חששה מפני הנסיון. לא מתוך חרדה יתרה לגורל הארץ ניה עצמה, אלא מתוך חרדה להגבת דעת הקהל הישראלית אם יתברר, חס ושלום, כי הצי המצרי שוב הטיל מצור על אילת. אמנם הוחלט כי אוניה אחת תצא מחיפה בדרך לאילת, אולם הדרך תיקח חודשיים — וההחלטה האמיתית תתקבל רק כאשר תתקרב עתליה למיצר.

את החלל הריק באולמי המדיניות הישראליה מילא השבוע ריח בושם צרפתי. ממשלת צרפת לא הסכה במחמאות. סילון ריחני של הצהרות והבטחות נשפך בתל-אביב ובפאריס, הפיץ סביבו ריח גיר חוח של מיטב הבושם הפאריסאי, שאנל מס' ג. גנרלים, שרים ושרים-לשעבר הבטיחו כי לבה של צרפת הולם למען ישראל, וכי עתיד מזהיר צפוי למדינה.

ובמקום שאין יוזמה ואין הישגים, גם הבושם יכול לשמש תחליף כלשהו.

הממשלה

קופוזיציה או אוקוליציה

בשפה העברית חסר מונח חשוב מאד ל-גבי הפוליטיקה הישראלית — ההגדרה של מפלגה שהוא גם בקואליציה וגם באופוזיציה.

יתכן כי המונח הנכון יהיה — קופוזיציה. המפלגה המתאמה ביותר למושג זה היא מפ"ם. מנהיגיה שללו בנאומים פומביים את מיבצע סיני, סניפיה אירגנו אסיפות של ועדי-פעילים נגד המצע הכלכלי של ה-ממשלה. אותה שעה היא ממשיכה לשבת בממשלה, וכמה ממנהיגיה טוענים בנאור מיהם כי ישיבה זו חיונית לטובת מעמד הפועלים.

למעשה גובר במפ"ם החשש כי הישיבה בממשלה, בשעה שמצב הפועלים הולך וק' בה בגלל יוזפי מדד יוקר המחיה, עלולה להתנקם בבוא היום במשללה. מול המחייבים את הישיבה בממשלה — יעקוב חזן, מר-דני בנטוב ומרדכי אורן — מתחייבים כמה מנהיגים המשיעיים פקסופקים רציניים — ובראשם מאיר יערי עצמו.

כחול ובפנים. אם מפ"ם עומדת בפני כרייה קשה — לשקול את ההחלטה הנחה בממשלה לעולם העתיד בבחירות הכואות — הרי מצבו של דויד בן-גוריון קל הרבה יותר. כמה שותפים אפשריים כבר מתפקים על דלתות הקואליציה. בראש התור עומדים הציונים-הכלליים, מפלגת אופוזיציה המשמיעה מדי פעם קולות כמעט-קואליציה יוניים.

לה היה מתאים המושג — אוקוליציה. בכל הישיבות האחרונות של הממשלה דובר על המשמעת הממשלתית. למעשה איים ביני בגלוי בגירוש מפ"ם מן הממשלה, אם לא תחדל ממעשיה הרעים. לפי כל הסימנים, לא יהיה לו כל היסוס לבצע את איומו. כי השתתפות מפ"ם בממשלה היתה אמנם רצויה מאד בימי מלחמה, כאשר אחודה בהתישבות העובדת ובמערכת הבטחון היו חשובים, אולם בימי שלום (והרענון על המערב) גוחלים הציונים הכלליים חרבה יותר.

ספר 2
מצטק

השוק הישראלי בהרסניה יפנית, שפגעה בעסקי ההרסניה הגרמנית של שייקה ירקוני. אולם עד מהרה חזרו משלוחי ההרסניה היפנית להגיע ארצה, פינו את מקומם למשלוחי מכונות תפירה, שמספר רשיון היבוא הישראלי על ארגוניהם דמה להפליא למספר רשיון היבוא של חרסנית קנאקו-סוויקי.

משרד המסחר והתעשייה פתח בחקירה. טאובר סיפר הכל. הוא הסביר כי הוא ר' שייקה ירקוני משמשים נאמניו של סוחר בריטי בשם סירל ליוונר קרטיס, הרוצה להשיק את הונו בישראל והמביא לשם כך את ההרסניה ואחר כך את מכונות התפירה, במסגרת היבוא ללא תשלום.

לחקירה צורף היועץ הכלכלי של השגריר רות בלונדון, שנתבקש לראיין את קרטיס. הסוחר הלונדוני הסביר כי גם הוא איננו יותר מאשר נאמנו של סוחר אמריקאי הי רוצה בעילום שם. הוא הוסיף פרט מעניין לתעלומה: האיש שברשותו הבלעדית ניתנה הזכות לשחרר את הסחורה בישראל היה שייקה ירקוני.

לחקירי משרד המסחר והתעשייה לא היתה התעלומה סתומה כלל ועיקר. קל היה להם לשער כי סוחר בשם ירקוני רוצה להעביר הון מארצות הברית לישראל ועושה זאת באמצעות סוחר בשם קרטיס שנאמנו ב' ישראל הוא הסוחר ירקוני.

החומר הועבר למשטרת ישראל ושם הוא נשאר גנוז עד עצם היום הזה.

★ ★ ★

שייקה נשאר בסדר

מסמכים הסודיים שנשלחו אחד אחרי השני מתוך תיקי המשטרה העידו כאלף עדים על החומר הרב שהצטבר כנגד חברו הטוב של סגן המפקח הכללי. אולם למפקח הכללי לא אמרו מסמכים אלה מאר בתחילת עדותו: "שייקה רק השתרבב ל' תיק", "שייקה בסדר. הוא איננו חשוד". אך התחמקותו של יחזקאל סהר לא יכלה לשנות את העובדה היסודית הפשוטה: טענות השורה ששייקה היה חשוד בביצוע עבירות מסיימות הוכחו בנכונות בהחלט.

ספר 5
נדס

בהסכם אירס"ו נאמר במפורש כי גרמניה המערבית מכירה רק בסוכנות כצד בהסכם. משום כך היו כל הקניות נעשות באמצעות משרדי הסוכנות בגרמניה. בחקירה המשי טרית העיד מנהל המשרד הגרמני של הסוכנות כי לא היה בודק את החשבונות של פ. והמלונאים, משום שהיה סבור כי הם מעונינים במחיר זול.

חלקה השני של העיסקה בוצע בישראל. הסחורה הגיעה לגמל חיפה, שם הורתה הרשות המוסמכת של משרד המסחר והתעשייה למכס לעכב את משלוחי אירס"ו, בגלל אי מלוי סעיפי רשיון היבוא. אולם הסחורה שוחררה בכל זאת, בעזרת פקידים שסוציאו תעודות שיהוו בלי שתהיה להם כל סמכות לכך.

את הסחורה צריכים היו לקבל המלונאים. אולם התברר כי חלק גדול ממנה מורכב מכלי בית במקום כלי מלון, ולא נותר ל' מלונאים אלא להרשות לירקוני למכור את הסחורה בשוק החופשי. באותה תקופה של פיקוח על המחירים נקבע המחיר על-ידי משרד המסחר והתעשייה. כבסיס לקביעת מחיר זה נלקחו החשבונות המזויפים שכללו את האחוזים הנוספים ודמי ההובלה. כש' נפתחו השבוע תיקי אירס"ו בבית המשפט, התברר כי מחיר ההובלה היה כלול כבר במחיר הגרמני.

אולם כמה מהמלונאים התלוננו על ה'

ספר 3
אינו זוכר

עיסקה במשטרה והסתדרות בעלי בתי ה' מלון הקימה ועדת חקירה משלה. שני קציני משטרה יצאו לגרמניה, בליות מומחה לעיסקות יבוא ויצוא, פנחס זיידמן. הם חזרו משם כשהם טוענים חומר הרשעה נגד ירקוני. העדויות שנבנו בארץ ובגרמניה הרי כיון:

- ירקוני חשוד בזיוף חשבונות בתי החרושת הגרמניים.
- ירקוני חשוד בקנוניה עם בעלי בתי החרושת הגרמניים.
- ירקוני חשוד בקשרי קשר להוצאת סחורות מהמכס בישראל.

כל זה לא היה מספיק למשטרה. אפילו הפעולה הראשונה ביותר לא נעשתה: ירקוני לא נקרא לחקירה. עדותו על כל פנים, אינה נמצאת בתיק אירס"ו. הערכה זהירה מוכה את חשבונו של ירקוני ברוח נקי של יותר ממאה אלף ל"י, תמורת טרחתו בעיסקה אירס"ו.

★ ★ ★

ירקוני מממן את ירקוני

חקירה המשטרתית שנפתחה ב' פרשת אירס"ו לא הבהילה את שייקה. באחד המסמכים שנתגלו בימים האחרונים נאמר כי שייקה הופיע באחד הערבים כדי רת הקצין ל"י, ביקש ממנו לאשר או להכ' חיש כי הוא משמש נושא לחקירת המשטרה. ל"י הפנה אותו לזוהר, מפקדו.

אם אמנם ביקר שייקה אצל זוהר, יכול היה להיחזק באותה הודמנות גם על חקירה אחרת, בה השתרבב שמו. היתה זו ה' חקירה בעיסקת ההרסניה היפנית.

הכל התחיל כשהפירמה היפנית קנאקו-סוויקי רצתה לפתח את יחסי מסחר בינה לבין ישראל. יהודי בשם טאובר החל להציף את

הסחורה, אבינון סוטר לאחר מכן מתפידו ושמו של שייקה ירקוני הוכנס לרשימה המיוחדת של משטרת חופים וגבולות.

★ ★ ★

מה זה אירס"ו?

לשייקה, שהמשיך לברות את ערביו בחברת אנשי-אמנות בכסית ועם אנשי המשטרה במועדוני לילה, נודע על עיסקה כלכלית חדשה שהתבשלה במשרדו הסוכנות.

המדובר היה בכספים שהוחזקו בחשבונות חסומים בבנקים מערב-גרמניים, על שמות של קהילות יהודיות מושמדות ויהודים גר' צהים. ממשלת גרמניה המערבית, שלא חת' מה עדיין על הסכם השילומים, הסכימה להעמיד כספים אלה לרשות לסוכנות היהודית נציגותו של העם היהודי, התנאי ל' שחרר הכספים היה אחד: בכסף תשתמש הסוכנות לקנית סחורות גרמניות.

הממונה על ביצוע העיסקה היה גובר הסוכנות, דוד בהר"ל, ששוחרר כעבור שנים אחדות מתפקידו. בהר"ל פנה לאיגוד ה' מלונאים בישראל, הציע לו להשתמש בכסף לקנית כלי מלון, חרסניה וטקסטיל בגרמניה. המלונאים עטו על ההצעה, מיהרו למשרדי הסוכנות על מנת לחתום על ההסכם.

בהר"ל דרש 60 אלף ל"י מראש. כש' המלונאים הסבירו לו כי הדבר בלתי אפשרי

ספר 1
מצטק מיטמך

חשודים המרכזיים בפרשת ההברחה של אירס"ו — ישעיהו ("שייקה") ירקוני.

כי ירקוני יודע את האמת יותר טוב מ' מישהו אחר בישראל. ירקוני הוא המעוניין העיקרי בנצחון עמוס, שהוא גם נצחונו שלו. אם ירקוני העדיף לשחק, הרי ששתיקה זו היתה רבת-משמעות.

★ ★ ★

תזכיר לחופים וגבולות

עסקיו של שייקה לא פרחו ושיגשו בן לילה. בנו של סוחר הטקסטיל המ' פורסם מתלאביב, שחזרו היתה בשעתו אחת החנויות בהן אפשר היה להשיג חול' צות כחולות להניכי תנועות הנוער החלוצ' יות, לא נולד סוחר. קדמו לתקופת המסחר שלו שנות נעורים סוערות, אותן בילה בבית החינוך בתלאביב, בבית-הספר כדורי ליד התבור, בפלמ"ח, בעליה ב' ובמלחמת השחרור. את השכלתו המסחרית רכש לאט אט כי בהתמדה ועצמאותו הכלכלית ה' בססה בד בבד עם התבססותה הכלכלית של המדינה.

השתרבותו הראשונה של שייקה בתוך תיקי המשטרה נרשמה בינואר 1951. היה זה בתזכירה של המחלקה הכלכלית במטה הארצי אל משטרת החופים והגבולות ב' חיפה: "ישעיהו שייקה ירקוני חשוד בהב' רחות. נא לערוך אצלו חיפוש יסודי". החיפושים בכליו של שייקה העלו חרט ובמרוצת הזמן בוטלו לגמרי.

אין לדעת היום מדוע נחשד שייקה בהב' רחות באותה תקופה. יתכן שחשד זה התבסס על עיסקת הבד הלבן, שהוכנס בשנת 1949 למחסני הסוכנות לפי הוראתו של אבינון, מי שהיה סגנו של דוד בהר"ל, גובר הסוכנות. הבד הלבן הובא מחוץ-לארץ על-ידי ירקוני, שהיה חייב סכום כסף גדול לסוכנות.

מאחר שהבד נרשם כייבוא של הסוכנות לא שילמו עליו מכס ומס מותרות. כעבור זמן מה הורה אבינון למסור לירקוני חלק מהבד שהוכנס למחסני הסוכנות ואשר, לפי ההסכם שנעשה בין השניים, היה ירקוני חופשי למכור בשוק, מבלי שישלמו עליו המסים לאוצר.

אולם כאן נתגלתה תקלה רצינית: המח' סנאי היה ישר. הוא סירב לשחרר את

ספר 4
נבז

המקרה היה אז בשער של 4.2 סרס דולאר. לעיסקת אירס"ו קבע חאוצר הישראלי שער של לירה-דולאר.

שאינו לה הופכין. לכן היתה זאת רק שאלה של זמן מתי יתקל מבטו בסכום הנכבד של 160 מיליון ל"ה, המונח ברגע זה בקופות התגמולים במדינה.

קרוב למאה אלף עובדים מאורגנים בקופות התגמולים אלה, מפרישים לרוב בכל חודש חמשה אחוז ממשכורתם לקופתם, בעוד שהמקביל מפריש חמשה אחוז מקב"ל לים. אם הפועל הממוצע מפריש (יחד עם מקב"ל) כעשר לירות לחודש לקופה, מס' תבר כי לקופות נוספים בכל שנה 24 מיליון ל"ה.

קופות אלה הרימו במידה ניכרת את רמת המחיה של העובדים. הן עזרו להם לקנות שיוך, מקרר או קטנוע, בעזרת הלוחות קצרות וארוכות.

הקביבה הגדולה. אולם ממשלת ישראל זקוקה לכסף. אחרי שהלחתה לעצמה את 50 מיליון ל"ה של קופת הביטוח הלאומי, תמורת ריבית סמלית של ארבעה וחצי אחוז לשנה, עלה על דעתה שגם כספי קופות התגמולים יהיו בטוחים ביותר ב"קובה הממשלתית הגדולה.

מן ההכרה למעשה היה הצעד הקטן. ב"חרי האוצר נוסחה הצעת חוק חדשה, ש"תחייב את קופות התגמולים להשקיע 65% מכספיהן באגרות המאשרות על-ידי המ"שלה.

אחרי שהממשלה תבלע בצורה זו בכמה אחת למעלה ממאה מ"ל, היא מוכנה להיות נדיבה לגבי השאר: הקופות אמנם יצטרכו להחזיק 10% מכספיהן במומנים, אך יוכלו להלוות את שאר 25% לחבריהן. הנפגעים יהיו, כמובן, חברי הקופות, שהם בעצם בעלי הכסף. זוגות צעירים רבים, שיכלו עד כה לסמוך על הלוואה מקופות התגמולים שלהם לרכישת שיוך לנשואיהם, יצטרכו לחפש להם עתה מקור אחר לאושר.

בתיאבון. עם האכילה בא התיאבון. על דעת האוצר עלה שבצעם חבל שקיימות רק קופות תגמולים לעובדים שכירים. מדוע, היררה האוצר, לא יוקמו קופות תגמולים גם לאנשים עצמאיים?

רעיון חדש זה עשוי להניב פרי מעניין, בצורת שורה של קופות תגמולים לעצמאיים. הפיתוי לכניסה: לאנשים שרוחיהם מגיעים לסכומים גדולים, והחייבים במס הכנסה ב"שיעור גבוה (עד 72.5%) כדאי יהיה לו"השקיע כספים בקופות. כי הקופות ישקיעו את הכספים באגרות מאושרות, שעליהן יש לשלם מס הכנסה רק בשיעור של 30%.

הנהגה: כל החברות הממשלתיות או הקרובות ללב הממשלה, המוציאות את האגרות הזוכות לאישור ממשלתי.

רת

מרד הכוהנים

בכל יום שבת בבוקר עולים כשלושים יהודים טובים, ששמן כהן, כגן, כ"ץ, כצנלסון וכדומה, לדוכן שלפני ארון הקודש בבית הכנסת הגדול בתל-אביב, נושאים את כפיהם לעבר הקהל הבת-כוהני ואומרים ברכה. אולם מזה שני שבועות נאלצים הלא-כוהנים לחתור על כבוד זה. הכוהנים שובתים.

שביתה זו אין פירושה שפרצה מלחמה חדשה בין שבטי ישראל. מרד הכוהנים אינו אלא חלק ממלחמה קדומה יותר — מלחמת הקודש בין מפלגות ישראל על הכסאות.

הקרב על הכסאות. הפעם נטוש הקרב על כסאות החזק של בית הכנסת הגדול עצמו. בימים הטובים, לא נתעוררה השאלה כלל. הכל ידעו כי השלטון מגיע לדוד צבי פנקס, ש"התחבורה המנוה, ששלט במקום זה במשך עשרות בשנים וניהל את הענינים ביד חזקה.

עם מותו של פנקס לא קם מנהיג חדש בבית הכנסת. הרב מרדכי גורוק, הכמ"ץ נשיא של המדינה, קיבל אמנם כפיצוי את משרת נשיא בית הכנסת, אולם הענינים נוהלו למעשה על-ידי הועד, בו שלטו ה"גבאים שהשתייכו ברובם לציונים הכלליים ולחרות.

הדבר הזה חרה מאד למפלגות הדתיות. כי בית הכנסת הגדול בתל-אביב היה כמעט היחיד בארץ בו לא ניתן להם לערוך אסי" (המשך בעמוד 8)

* השם כ"ץ מורכב מראשי התיבות של כהן צדק. כצנלסון הוא בן-כץ.

יחסי-חוק

שידור דחי

ברחוב קובלנצר בבון, על גדת הריין הרחב, מתנשא בנין חדש הדומה להפליא לבנין הועד הפועל בתל-אביב. כאן שוכן באופן זמני משרד החוץ הגרמני — עד לאותו יום, באחרית הימים, בו תתאחד גרמניה מחדש, ומשרד החוץ יעבור לברלין. אחד הסודות הכמוסים ביותר בבנין זה הוא פרשת היחסים הדיפלומטיים עם ישראל. לפחות פעם בחודש מתעוררת שאלה זו בציבור בגרמניה או בישראל. השבוע הוש"מעה שוב בפי אריך אולנהאואר, המנהיג הגרמני הסוציאלי-דמוקרטי הממושקף, ערב שיבתו מישראל לגרמניה, הוא הודיע שמ"לגמו מציעה ליצור מיד יחסים דיפלומטיים בין שתי המדינות.

הארץ קפץ על המציאה, הציע במאמר ראשי שישאל תעשה סוף-סוף את הצעד המדיני הגורלי, מבלי לסלול על פשעי הגרמנים. נראה כי כותב המאמר לא ידע כי ברגע זה אין המכשול נמצא כלל ביש"ראל. הוא נמצא באותו בית-יזכוכית בבון.

שחור-אדום זהוב. לפני למעלה משנה הציעו הגרמנים לממשלת ישראל לגשת סוף-סוף ליצירת היחסים הרשמיים. לפני החלפת שגרירים, הציעו הגרמנים, כדאי להכשיר את דעת הקהל הישראלית באופן הדרגתי. שתי ההצעות שהועלו: הקמת קונסוליה גרמנית בחיפה, או שיגור משלחת-שילומים גרמנית לתל-אביב, שתהיה מקבילה למשלחת הגרמנית בקלן. המועמד לתפקיד הקונסול או הצייר כבר נקבע: ד"ר פרוכין, מנהל עניני ישראל במשרד החוץ הגרמני, שבקר לצורך זה בישראל.

כמה מאנשי משרד החוץ הירושלמי הבינו שהצעד כדאי. במשך זמן רב תהיה גרמניה בהכרח פרו-ישראלית במדיניותה, מאחר ש"כל מעשה אנטי-ישראלי היה מוכיר לעולם את העבר הנאצי. אין ספק שלמדינה עצמאית כדאי לעמוד במגע עם מספר גדול ככל האפשר של מעצמות המתחרות ביניהן.

אולם ממשלת ישראל פחדה מן ההד בארץ. איש לא יכול היה להיות בטוח איך תגיב דעת הקהל על דגל שחור-אדום זהוב בתל-אביב או בחיפה. באדיבות רבה דחתה את ההצעה למועד מתאים יותר.

חיזור דיסקרטי. סמוך למיבצע סיני נזכרה ירושלים בהצעה הגרמנית. עתה ה"גישה את עצמה כל כך בודדת בעולם, שגם חברה בלתי-נעימה כמו גרמניה גראתה לה כידידה מתאימה. היא החלה לחזר באופן דיסקרטי אחרי הגרמנים, רמזה כי עתה אפשרית החתונה הדיפלומטית. אולם בינתיים התקררה הכלה.

אמנם, יחסה של גרמניה לגבי ישראל לא השתנה. כך, למשל, לא העלו הגרמנים אף לרגע על דעתם להפסיק את תשלום השילומים, במקרה של הטלת סנקציות נגד ישראל. הם הכחישו אפילו שהיתה בכלל פניה ברוח זו מצד אמריקה. אולם משהו אחר הפריע עתה לשידוך הרשמי.

אחד העקרונות המקודשים ביותר של ה"מדיניות המערב-גרמנית היא שיש למנוע בכל מחיר את הכרתן של מדינות אחרות בגרמניה המזרחית. כי בון טוענת רשמית שהיא מדברת בשם כל העם הגרמני, משני עברי מסך הברזל.

מצרים ניצלה חולשה זו. היא הודיעה לגרמניה בשפה שלא השתמעה לשתי פנים כי ברגע שגרמניה תיצור יחסים דיפלומטיים עם ישראל, יכיר העולם הערבי בממשלת ברלין המזרחית.

זה היה קרבן גדול מדי בעיני הכלה בבון. עתה הודיעה היא באדיבות לירושלים שמוטב לדחות את הענין לזמן מה. רק במקרה אחד תזכה ישראל בכל זאת בציר גרמני מוסמך: אם הערבים יכירו בגרמניה המזרחית כדי לעשות טובה לידידיהם הסוב-ייסיים, יסירו כזאת את המכשול.

המשק

עני רנטגן

כמו מכונת רנטגן משוכללת, המבחינה בעצם גם מתחת להר של בשר, מסוגלת העין החודרת של משרד האוצר להבחין ב"סכום הכסף הקטן ביותר המונח לו כאבן

* אשר בראשה עומד ד"ר שנער, שהוא אמנם בעל דרגת ציר, אך לא הגיש כתב האמנה רשמי לממשלה הגרמנית. לפיכך אינו בתפקיד ציר ישראל לממשלת גרמניה.

הנן קורטעים

ממשאל "מוצרי התעשייה

המוכחרים ביותר"

כל הקונה בסכום של 1.— ל"ה ומעלה יקבל תלוש ה ש ת פ ו ת ב ה ג ר ל ת 50 פרסים.

הפרס הראשון: 500.— ל"ה

Helene Curtis
COSMETICS

כאולסן גרג (Gregg) נפתח קורס דריחודשי (פעמיים בשבוע) ל-

קצרנות

עברית או / אנגלית

הצלחה מוכחת — הרשמו מיד אל מר ח' בריקמא (קמפינסקי), המנהל, בתל-אביב: גורדון 5; בחיפה: ב"ס "במעלה" החלוק 13 (כתובת פרטית: סבנור 19, חיפה)

אויבי הנוער

מחלות המין

מאת ד"ר מרדכי זידמן

שים לב!

מזג האויר היום יפה וזנופש בודאי תצא, אולם זכור דבר אחד לצד זה מאוד נחמד ואם מצלמה אתה קונה רק אל פוטו ברנר פנה

פוטו-ברנר

חיפה, רחוב החלוק 31

● **משבר ממשלתי מתקרב במהירות.** למרות כל החכשות שהושמעו בימים האחרונים על ידי חוגי הקואליציה, ונסיונותיו של דוד בן גוריון ללכד מחדש את מפלגות הפועלים על ידי פתיחת בידורים משותפים על דרכה של הממשלה להבא, לא תחזיק הקואליציה מעמד ומפלגות השמאל יאלצו לפרוש ממנה. סלע המחלוקת: קבלת דוקטרינת אייזנהאור על ידי הממשלה.

בעוד שמפא"י, הדתיים והפרוגרסיבים יפתחו במשאומתן לבירור האפשרויות להשתלבות ישראל בתוכנית המרחבית של נשיא ארצות הברית יסתייגו ממנה מפלגות השמאל בתוקף.

● **צפה לפעילות דיפלומטית רצופה מצד שגרירות בריטית המועצות בישראל.** עם שובו של השגריר אלכסנדר ניקיטה אברמוב לישראל ינקוט בצעדים לחידוש ההשפעה ויחסי הידידות עם מפלגות השמאל. ידידות זו יהיו גם הדיס במערך המדיני הפנימי של המדינה.

● **מצדו ינהל ביג"י מערכה נגד מדיניותה של בריטית המועצות.** המטרה: להוכיח כי מוסקבה תומכת ללא תנאי בערבים וכי אין לישראל כל ברירה אלא להשתלב במערך העולמי המערבי.

● **ישראל עשויה בכל זאת להפיק תועלת צרדית מהנחת צינור הנפט הגדול מעיראק לתורכיה.** ישנם סיכויים כי סולליבונה ואולי גם קבלנים ישראלים אחרים יועסקו בהנחת הקו בשטח התורכי.

● **בראי לך להסתייג מן השמועות המרגיעות על אשראי גדול שיינתן לישראל מיד בריטניה וצרפת.** לאשראי הבריטי אין כמעט כל סיכוי לצאת לפועל, ואילו האשראי הצרפתי קשור בחלקו בתוכנית צינור הנפט מאילת לחיפה, שסיכוייה להתגשם קלושים ביותר.

● **שיתוף הפעולה של הפרוגרסיבים והדתיים בממשלה עשוי לגרום למסירת נתח שמן יותר מעונת השיכון הציבורי**

לחברת רסקו הפרוגרסיבית ולחברת משכנות הדתית. הרווח של עיסקה כזאת מקופת הציבור לשתי החברות המפלגתיות כפול: הרווח העסקי מעבודת הקבלנות, והרווח הפוליטי של מסירת הדירות לאוהדי מפלגות אלה.

● **התפתחות אחרת בחזית אילת:** חזרמת עולים במספר גדול והולך. החלטה על כך נתקבלה בממשלה והיא כוללת גם את הרחבתה של העיר בקצב מזור.

● **אמתעה בלתי נעימה צפויה לאנשים שי הקימו לעצמם חברות בע"מ כדי לשלם פחות מס הכנסה.** לפי הצעה חדשה, יוטל מס רווחי הון על העברת מניות, וכן מס רכוש על כל הציוד, הרכוש והאינוונטר של חברות בע"מ.

● **ידיעה אחרת הקשורה במס ההכנסה:** בקרוב יחודש הנסיון להשתמש בטודות מס ההכנסה כנשק למיגור יריבים פוליטיים של המשטר. ראשי מס ההכנסה עודם מתנגדים לנסיון זה, שמקורו בקבוצת המנהלים של ביג"י.

● **בני ברק עשויה להתגלות כעיר המתה פתחת ביותר בישראל.** כיום קולטת בני ברק למעלה מ-600 נפש לחודש, אחוז העולה בהרבה על זה של עיר אחרת. הסיבה נעוצה בשמה הטוב של העיריה שאינה מתערבת בעסקי אזרחיה ושאינה מקפידה על יעילות גביית המסים, וכן בהגירת יטודות דתיים מירושלים. סיבה אחרת:

קרקעות בבני ברק, זולות יותר מקרקעות רמת גן, אך מושכות את הקונים כקרקעות רמת גניות.

● **מחזור המניות הנושאות פרסים עומד לעלות באופן ניכר.** בגלל אייחוימן הכללי במדד יוקר המחיה ירד ערכן של מניות הצמודות למדד בארבע וחצי נקודות מתחת לערך הנקוב, ואילו מניות הצמודות לדולר אינן מושכות מפני שערכן קבוע לחלוטין. המניות הנושאות פרסים הפכו למפעלי הפיס של בעלי העסקים.

● **שוב מתנהל מאחורי הקלעים מאבק על עתידו האישי של חיים כהן.** היועץ המשפטי ב"ש"המזל, העומד על סף התפטרותו, חפץ להתמנות לתפקיד שופט בבית המשפט העליון, אולם מינוי זה עומד לחיתקל בהתנגדות נמרצת מצד שאר השופטים העליונים, שלא סלחו על התקפותיו של כהן על שופטי המדינה בהזדמנויות שונות.

● **מועמד רציני לירושת תפקידו של חיים כהן הוא עורך הדין חיים צדוק, שותפו של מיכאל כספי.** צדוק הוא אחד מנאמני ההנהגת מפא"י ונהנה ממעמד חיובי בין עורכי הדין.

● **קבוצת המנהלים של ביג"י תנסה להרחיב את "שורת המגויינים", שהוקמה עם פתיחת משפט עמוס בן גוריון כדי לעזור לצמרת המשטרה.** הפעם יגוייסו אנשי ירושה, סופרים ומשוררים ממפלגות שונות, שתפקידם יהיה ללחום בדעה הרעה הקיימת בין האזרחים על ראשי השלטון.

● **בקרב תוכל לרכוש קמנוע במחיר נמוך יותר מזה המקובל כיום.** לאחר הצלחת מפעל התרכבה של קטנועי חספה בישראל, יקים סולליבונה מפעל דומה, שיוצג את הסחירים.

אבהר, היו בחולון רק שני רבנים. כל אחד מהם אישר את כשרותו של האסליו, תכור רת תשלום מתאים, אחת לחודש. "קיבלתי תעודת הכשר מהרב גרוב" סיפר הקצב. "לאחר שבוע פרסם עלי הרב ויון כי אני מוכר בשר טריפה. הלכתי אל הרב ויון ושללתי לו כמה לירות, בתוספת 20 לירות למשיגיה על הכשרות, ותיכף קיבלתי תעודה שאצלי הכשר כשר".

הכל הלך בדרך הרב, עד שהוקמה לשכת הרבנות המקומית. ואז, כאשר אורגנו הרבנים בלשכה, נדרש אבהר לשלם 150 ל"י לחודש, משכורתו של משיג קבוע באי"י. ליו. הקצב סרב, הרבנים פירסמו מה ש"פירסמו. "אני מוכר רק בשר כשר", טען אבהר, "אבל איטליוי יהיה כשר רק במאה וחמישים ל"י. זה יקר מדי בשבילי".

דרכי אדם החלוש שגור

חמש שנים עבדה מרים קעטבי במשק ביתם של אחרים. היא עבדה אצל רופאים ומהנדסים, אצל סוחרים ואצל הרמטכ"ל רב אלוף יגאל ידין. צרכיה היו מועטים והיא חסכה את כספה לקראת הגשמת חלומה: להחליף את מגוריה במעברת ראשי העין ב"בית גקי ומסודר משלה.

כשאספה 3000 לירות הפקידה מרים את הסכום בידי אחיה יהודה, בבקשה שירכוש

רחי תלאביב היא חמורה למדי. העיריה החליטה להקים מיבנים לא מן המשוכללים ביותר, עשויים מלוחות בטון, שוקמת כל אחד מהם תעלה כאלפיים לירות והעשויים לפתור כמה צרכים דחופים של אזרחים מתרוצצים.

במסדרונות ועל הקיר. לתושבי ככר מסריק המהוגנים לא היה דבר נגד בית הכבוד בתור מוסד מכובד בפני עצמו. אולם הם התנגדו להקמתו דוקא אצלם. "מה פת" אום מתחילים אצלנו", טען מהנדס מיושב בדעתו, "למה אין בתי שימוש בככר מוגר רבי ובככר דיונוגוף ודוקא בסביבתנו השקטה כן? הקמת בית שימוש במקום זה תעלה סרחון בכל האזור הנמצא על גבעה, תסכן את בריאות ילדינו".

לאזרחים פחות מיושבים בדעתם היו טע'נות אחרות: "אם העיריה רוצה לעשות משהו, שתעשה מקלט, או ארגו חול לילדים. למה דוקא בית שימוש? לכולנו יש בתי שימוש בבית".

ביום הראשון להקמת המיבנה התנפלו עליו האזרחים הממורמרים והרסוהו. הם לא הניחו למכונית חמרי בנין לפרוק את מטענה אפילו בחסות המשטרה. נגד רבים מהם נפתחו תיקים פליליים, אבל זה לא הפריע בעדם: "נשב במאסר או נחליף את הדירות!"

במשך השבוע שחלף מאז נרגעו הרוחות ואזרחי ככר מסריק החליטו לנקוט באמצעים דימוקרטיים יותר. בסוף השבוע, כי

השלישי, דן שמר בן 22. לדברי המשטרה, הודה שמר בביצוע הרצח, בהסכרו: "חברים אילצו אותי. איימו עלי ולא היתה לי ברירה". בתמונות משמאל הוא נראה מובל לבית המשפט, כשהוא מנסה להסתיר את פניו מהמצלמה. בתמונה מימין: שמר יושב בבית המשפט.

הנאשם השלישי. השבוע נועד, סוף סוף, להיפתח בתלאביב משפטם של יוסף מנס, זאב אקשטיין ודן שמר, הנאשמים ברצח קסטנר, אך נדחה שוב. לאחר שבשבוע שעבר הובאו השניים הראשונים לבית המשפט להארכת מעצרים, הובא בתחילת השבוע גם הנאשם

עבורה דירה. יהודה רכש דירה בשיכון העממי בפתח תקווה אך במקום לרשמה על שם מרים רשמה על שמו הוא. יהודה נכנס לגור בדירה החדשה וחלומה של מרים נגזר. היא חזרה לעבוד אצל אחרים.

פח נכס. התיכונים עם יהודה לא נשאו פרי. "אני המבוגר במשפחה ואני קובע של מי תהיה הדירה!" הכריז יהודה באחד הימים. מרים לא שלטה בעצמה. היא נטלה פח נפט, טבלה בו סמרטוטים, ניסתה להצית את הדירה. "אם היא לא שלי", צעקה, "היא גם לא תהיה שלי!"

השבוע ניצבה מרים בפני השופט המחוזי מרדכי קנת, הקשיבה לטענותיו של פרקליט המחוז יעקב בראור: "בזמן האחרון התרבו מקרי ההצתה. לכן אבקש להעניש את ה"נאשמת לדוגמה".

פרקליטה של מרים, עורך הדין יצחק ברא"ה, היה סבור אחרת: "כשישבה במעצר" חקירה התנפלו עליה כמה אסירות בכלא גוה תרצה, היכזה עד אוכדן חושים. אם יחזירו אותה לכלא יתכן שתצא לתרבות רעה. מוטב להזהירה ולהתפק בעונש על תנאי".

השופט קיבל את טענות הסניגור, פסק 24 שבועות מאסר על תנאי, נוסף על ה"שבוע שכבר יטבה בכלא. מרים יצאה ל"חופשי: החלטת השופט מצאה חן בעיניה פרס לנקודה אחת: "מה יהיה על הדירה?"

שהחלו קבלני המשנה להקים מחדש את גדרות הסימון ללא התנגדות, הגיש פרקליטם של האזרחים, עורך הדין ראובן נוחימובסקי — שהוא גם יושב ראש הוועד להגנת זכויות האדם בישראל — צו על תנאי נגד ראש עיריית תלאביב, שיבוא וינמק מדוע לא ימוע את הקמת בית הכבוד. טען עובר אורח מקרי בככר מסריק: "אינני מיכן אותם, האם הם נהנים יותר כשעושים את זה במסדרונות הבתים או על הקירות?"

משפט סיר הבשר

המודעות שהודבקו על קירות חולון, ושי כללו את שמו וכתובתו של איטליו לא מצאו חן בעיני הקצב יעקב אבהר. החתומים על הכרזים היו הרבנים ויון, גרוב, וסרמן וגליקמן. הודעתם: "כל מי שאינו רוצה להכשל באיסור נבלות וסרפות, יהיה מלק"נות באיטליו זה".

אזרחי חולון קראו את המודעה, שלחו את גשוחיהם לקנות בשר באיטליו שרבוני ה"עיר חתומים על תעודות ההכשר שלהם. השבוע ניצב אבהר בפני שופט השלום התלאביבי יצחק טרייביש, סיפר על ה"תשלולת הענינים שהביאה את הרבנים ל"הוציא את דיבתו רעה. בראשית, סיפר

באנגליה אין איש מעוניין בפוליטיקה, אך כל אחד מעוניין בה

מיסואץ לפיקדילי

- מאת אורי אבנרי -

כיכר פיקאדילי, חצות. מן הקירות צועקות כתובות ענק בשלל אורות צבעוניים. בבנין ממל מרחבים ומצטמצמים עיגולים אדומים בצורה מהפנטת. "קוקה-קולה!" קוראת הסיסמה. יחד עם העיגולים, בעלי קוטר של עשרות מטרים, היא שולטת על הכיכר. "השעה היא שעה של בירת גינס!" צועקת כתבה אחרת, מעל לשעון אדיר. "שחפס! שחפס! שחפס!" קוראת סיסמתם של ניהיכידה המפורסמים. ממנהרת התחתית נפלט סילון של אנשים. גברים במעילים שחורים ומגבעות-באולר עגלגלות, נשים במעילים צבעוניים עליזים וקומה זקופה מאד. פיקאדילי סירקוס עודנו מרכוז של לונדון. לונדון עודנה (כמעט) מרכז העולם.

"סליחה, האם זהו פיקאדילי סירקוס?" שני צעירים ללא מגבעות, עדינים ומנומסים. "כן, זהו." אני קופץ על המציאה, שואל שאלות. וריב? הנה, לא. האחד מבירמינגהאם, השני מבבלפאסט. באר לחזות בתחרות כדורגל חשובה מאד. מישוק נהדר. ארבע-אפס. אני מתבייש לשאול לטובת מי.

התקפת השאלות שלי עוזרת לשניים להתגבר על נימוסיהם הבריטיים. הם מעזים לשאול כמה שאלות משלהם. מנין אני? מישראל. או, ישראל, האמנם? כמה ימים בלונדון? יומיים. אז מה נעשה? נתחיל להילחם זה בזה? שואל הגבוה הרוח.

"לשם מה? האין יודע כי עכשיו אנחנו בני-ברית?" הרוח מופתע במקצת. "ממתי אנחנו בני-ברית?"

"מזה כמה חודשים. מאז מלחמת-סואץ."

★ ★ ★

חלאת המין האנושי

סואץ היא מילת-קסם לגבי הצעיר מבירמינגהאם. יש לו דעות על נושא זה. דעות סופיות מאד ומגובשות מאד, שלא לפי הנוסח הבריטי המקובל.

"צריכים להשיג את המצרים. עם מהונו. כדאי לזרוק עליהם פצצה אטומית ולחסלם. הם לא בני-אדם. הם פשוט משקל על רגלי האנושות, המושך את המין האנושי כולו למטה." רון, שהוא סוכן-ספרים נוסע בבבלפאסט, מנסה להרגיע. "אל תגיד, ג'ים. הם בני-אדם כמו כולנו. הרי זה לא אשמתם שהם בלתי-מפותחים. הם יכולים להתקדם."

אולם ג'ים, העובד במעבדה למחלות, אינו נסוג. "אתה לא מכיר אותם. אני הייתי שנה וחצי ליד התעלה, בשדה-התעופה של פארי. אתה לא מתאר לך מה זה. חלאת המין האנושי. אחיו של ג'ים הוא חייל באתר היחידות שהשתתפו זה עתה במיבצע-סואץ. הוא כתב מכתבים הביתה. המצרים הם טיפופים."

אנו עומדים עדיין בסירקוס. אין לשם כל קשר עם קרס. זהו פשוט המונח הלונדוני לגבי כיכר עגולה. פיקאדילי סירקוס היא כיכר עגולה קטנה למדי. רחוב אחד מוביל בכיוון לכיכר טראפאלגאר הקרובה, שם משקיף האמיראל ולסון, על עמידו, לעבר הימים בהם שלטה פעם בריטניה הגדולה בעולם. רחוב פיקאדילי עצמו מוביל מכאן מערבה, לקצה ההייד-פארק, רחובות ריגני, היימארקט ושאפטסבורי מובילים לכל העברים. כמרחק כמה צעדים מאתנו עומדות שלוש גבירות, בעלות שערות בלונדיות מחומצנות ופנים מאופרים קצת מעל למידה הרגילה. הן שילחות מבטים חוקרים בעוברים ושבים, בצורה ברורה אך מנומסת. מי מחפש חברה לשעה קלה?

★ ★ ★

החתפור, בבקשה!

שומר גבוה מאד, ללא שום כלירשק, מבקש אותנו באדיבות להמשיך בדרך. שלושה אנשים הם התקהלות, והבובים של לונדון אינם אוהבים התקהלות. אנשים אחרים יכולים להצטרף, ולפתע יש הפרעה בתנועה. "ברייק איס אפ, פליז!" "מה דעתך, כישראל, על הצבא הבריטי?" שואל ג'ים.

"הממ, לא רע. לגמרי לא רע. כמובן, אין לו העושר של האמריקאים, למשל. וגם לא הקלות של הצבא שלנו, אבל..."

"אני מתכוון — חייל מול חייל. כלוחם."

אני מבטיח לו שלדעתי הלוחם הבריטי אינו נופל משום לוחם אחר בעולם. ג'ים מרצה. "גם הצבא שלכם טוב," הוא מודה. "היכיתם את המצרים. חבל שלא כבשתם את כל מצרים, עם קאהיר והכל."

אני מסביר שהדבר לא היה בלתי-אפשרי, אלא שהאנגלים היססו יתר על המידה, ואחר כך התערבו האמריקאים והפריעו.

ג'ים אינו אוהב את האמריקאים. כלל וכלל לא. הם מנופחים, פה, באנגליה, מכירים אותם. הצבא הבריטי עולה על האמריקאים בכל יום.

"אתה שמעת מה אמר דאלס? הוא אמר שאסור לשלוח חייל אמריקאי למרחח התיכון, אם בצידו האחד עומד חייל בריטי ובצידו השני חייל צרפתי. הוא ממור. כל האמריקאים הם כאלה..."

★ ★ ★

"סליחה, מה המקום הזה, בבקשה?" כאילו הומצא ברגע זה עלידי במאי מוכשר, הופיע לידינו סמל של חיל-האוויר הא-מריקאי, ג'ינג'י על קביים.

"אפשר לעזור לך?" מאחר ג'ים להציע. האמריקאי מודה. איפה נפצע? בכדורגל. כדורגל או ראגבי? ראגבי, כמובן. האמריקאי קוראים לזה כדורגל.

נא להכיר — ג'ים, רון, מה היה שמי, בבקשה? כן, אורי.

שמי להכירכם. שמי קארל. אני מפלורידה, רק חודש באנגליה. בפעם הראשונה בלונדון. ג'ים ממחר נלצל את ההזדמנות. "סלח לי, קארל, אם אני שואל את דעתך. כרגע אנחנו מתחככים על הצבא הבריטי. אתה חושב שהוא עולה על הצבא האמריקאי או נופל ממנו?" אולם קארל פיקח הרבה יותר מכפי שהוא נראה ברגע הראשון. "קשה להגיד. עדיין לא היתה לי ההזדמנות לבקר במחנה של הצבא הבריטי, כך, לפי התרשמות שטחית לגמרי, הייתי אומר שהוא צבא טוב, בהחלט טוב."

★ ★ ★

בוז לגנרלים

אני מציץ לעבור לאחת המסעדות ולשתות כוס תה. כולם מסכימים. אולם לא קל למצוא מסעדה פתוחה בשעה כזאת. אנו עולים ברחוב שאפטסבורי ומחפשים מקום פתוח באחד הרחובות הצדדיים.

"השמעת את זה?" לוחש לי ג'ים. מה? מה שאמרה היזאנית. לא, לא שמעתי. מסתבר שהגברת אמרה משהו לאיפה על הקביים של קארל האמריקאי. קארל העמיד פנים כאילו

לא שמע. אולם ג'ים, האיש שאינו אוהב אמריקאים, נרגש מאד. זה מכוער לדבר כך, מכוער מאד.

קארל מתיישב במסעדה באנחה של הקלה, משעין את הקביים שלו אל הקיר. המקום עודנו מלא אנשים המשווים בקול נמוך. ג'ים חוזר מיד להתקפה.

"אשאל אותך שאלה גלויה, קארל. אתה בחודאי שמעת מה אמר מיסטר דאלס על זה שאינו רוצה שחיל בריטי יצטרף יעמדם לצד חייל אמריקאי. אתה לא חושב שזה עלבון לחיילים הבריטיים?"

קארל שולח בג'ים מבט פיקח מתוך עיניו החומות. הוא כבר הבין כי ג'ים לאומני מאד. "איני יודע מה אמר מר דאלס באמת. הרי אי-אפשר לדון על משפט בודד אחד, כשמוציאים אותו מן המסגרת. קשה לסמוך על העתונות. היא תמיד נוטה לנפח דבר כזה. לא הייתי מחוה דעה לפני שקראתי את הנאום במלואו."

"אל תשמיץ את העתונאים," מעיר רון בשקט, להפנת המחת. "אורי הוא אחד מהם." הנה אנחנו יושבים, בני ארבע אומות רחוקות — אמריקאי, אנגלי, אירי וישראלי. שלושה מאתנו שרתו בשלושה צבאות. רון האירי לא נאלץ מעולם לשרת בשום צבא. מחר, מחרתיים יקבעו אנשים כמונו את גורל העולם.

האם אנחנו מעוניינים בפוליטיקה? ג'ים, שלא דיבר מזה שעתיים על שום נושא אחר, שונא את הפוליטיקאים ואת שתי המפלגות. במי בחר, אם כן? הוא לא בחר בכלל. אין הבדל בין השמרנים והסוציאליסטים.

קארל סבור אחרת. צריכים תמיד לבחור. העם קובע מי ינהל את ענינו. יתכן שאין הבדל רב בין המפלגות, אבל יש הבדל בין האנשים.

בעד מי בחר הוא? בעד סטיבנסון. מחר, מדוע? מפני שאינו אוהב איש-צבא בראש השלטון. הוא אינו מאמין בגנרלים העוסקים בפוליטיקה. ג'ים מסכים. רון מסכים. אני מסכים בהחלט. מסתבר שבנוקדה זו ישנה הסכמה של בני שלוש יבשות.

★ ★ ★

אטום בקומה השישית

למראית עין, שום אנגלי אינו מעוניין בפוליטיקה. במסיבות של אנשים משכילים אין מדברים על נושא זה. בתחתית אין מוזיקה אחרת. לראש העתונים הנפוצים ביותר אין הוא חודר כמעט לעולם. נכח המלחמה במעלית יכול להזכיר, בין הקומה הששית לשביעית, את נאום שרי-הבטחון על הקליעים האטומיים, ולשואל מה יהיה הסוף ולאן נגיע. אולם הוא עושה זאת בטון המוקדש לרוב למזג-האוויר.

אולם כמו רוב ההתרשמויות השטחיות בבריטניה, גם זו מוטעית לחלוטין. כשם שאין אדם הגון מראה שהוא עובד קשה, או שהוא מרבה לקרוא בספרים, או שהוא משכיל מאד, כך אין הוא מראה שהוא מעוניין בפוליטיקה. זה פשוט שיך להתנהגות הנכונה.

אולם מתחת למסכה זה, האנגלים מעוניינים מאד במדיניות. אין זה אצלם תוכן החיים.

מן התעלה -

כמו לגבי הישראלים, אולם הם עוקבים אחרי הנעשה בעולם. לא רק בהייד-פארק תוססים הויכוחים הפוליטיים, מסביב לנואמים של תורות העולם המדברים אל העם ביום א'. במסיבות בכל רחבי הארץ משוחחים על כך ללא לאות.

אחרי מיבצע-סואץ גבר ענין זה שבועיים. תוצאות המיבצע ירדו על המדינה כהלם. למראית-עין איש לא התרגש, והכל התנהל כרגיל. אולם ההשפעה הנפשית היתה עמוקה מאד.

בשכבות הרחבות, הקרובות בבריטניה, המעצמות הגדולות יותר, היתה התגובה פשוטה: הרגשה של השפלה. הצבא הבריטי, הצבא של קרסי חטרלו, ניסה לכבוש רצועת-אדמה מידי כמה ערבים מלוככים, ולא הצליח. זאת היתה התגובה של ג'ים, ושל מיליוני אנשים כמוהו: עלבון שבתע מחילה, בדמותו של סר אנתוני אידן. שנאה חריפה עוד יותר כלפי האמריקאים, אותם אפסים מנופחים ושופע-ידולארים המקלקלים תמיד את הכל ואינם מוכשרים לשום דבר.

רגישותו של ג'ים לגבי כבוד הצבא הבריטי היא תוצאה מהרגשה הסתומה שגם הצבא לא היה כל כך בסדר. הוא מתנחם, ככל בריטי, באימרה השגורה שהצבא הבריטי מפסיד תמיד את הקרב הראשון, ומנצח רק בקרב אחד — האחרון. אולם לגבי מלחמה המורכבת כולה מקרב אחד בלבד, אין זו נחמה מובטחת.

ג'ים יודע בלבד כי משהו השתנה בעולם, וכי בריטניה שוב אינה מה שהיתה. בכל פינות לונדון עומדים האנשים על הסוסים, האנשים שניצחו בקחיבק, שכבשו את הודו, שחדרו ללב אפריקה, שעמדו בקרים. אי-אפשר להימלט בלונדון מזכרונות הוזהר, מן הימים בהם נקבע גורל העולם כולו בכמה בנינים בין חסממינסטר ורייטהול. ולמרות שג'ים יכול להתלוצץ על כך — בלבד טרם השלים עם העובדה כי בריטניה הפכה למעצמה ממדרגה שניה, כינור שני בתזמורת הודו סאם.

אולם סואץ הוכיחה זאת בצורה שאינה משתמעת לשתי פנים.

★ ★ ★

הפרשים של בית המוכה

בשרדי ה"אקונומיסט" שוכנים בבית ישן ברחוב רידר מס' 22. הבית דומה לכל שאר הבתים ברחוב רידר, דומים לכל שאר הבתים בשכונה זו, שכונת סינט ג'יימס, מסביב לרחוב סול-מול. הכל אריסטוקראטי מאד, ישן מאד, שקט מאד. אף בית אחד אינו רוצה לבלוט, כי בית הגון, כמו אדם הגון, פשוט אינו בולט. האקונומיסט הוא, אולי, השבועון המשכיל הטוב ביותר בעולם. אחרי קריאת אחד מגיל-

יוגותיו, מרגישה הרוח כפי שמרגיש הגוף אחרי מקלחת מרעננת. הכל נקי, הכל נאמר בשפה שקטה, מעל לכל מרחף חישמיה מוחלט. כדאי לקרוא את האקונומיסט, כי מה שכתוב היום בעמודיו, עשוי להתחמך את המדיר ניות הרשמית של ממשלת הוד מלכותה. ולא רק מפני שהאקונומיסט יודע את הנעשה בחוריהודים (ומובן מאליו שהוא יודע זאת, כי נציגי הממשלה רגילים לספר את סודותיהם לנציגי העתונות החשובה), אלא מפני שהאקונומיסט מייצג את דעת-הקהל המשכילה, ודעת הקהל המשכילה קובעת את קו הממשלה.

דעת-הקהל המשכילה מורכבת מן השכבות העליונות. מי הן? לאו דווקא בעלי הכסף בלבד. אלה הם האנשים אשר הסבא שלהם היה חבר מועצת המנהלים של חברת הודו המזרחית, והודו היה מושל-מחוז בסודאן הדרומית, והודו משרת בחיל-הפרשים של בית המלוכה (שאינו לו שום קשר עם בית-המלוכה וסוסיו הוחלפו מזמן בטאנקים מדגם סנטוריון), והודו נשואה למנהל חברת הביטוח בפורטסמות, אשר בנו הבכור הצטרף לכנסייה ויהיה פעם בישוף, בנוד השני הוא מוזכר הפרטי של סר הארולד, ובבחירות הבאות הובטח לו מקום כמעט בטוח בסקוטלנד.

השכבות העליונות שלטות. מפני שהן למדו לשלוט במשך מאות בשנים, והשלטון הוא לדעת הכל, מקצוע המחייב נסיון רב. לכן הן יודעות שלעולם אסור להתרגש, ואסור להחליט החלטות נחפזות ונרגשות, כי האויב של היום יהיה מן הסתם השותף של מחר, והשותף של היום יהיה בלי ספק מתחרה. ואין טעם רב להתחכך על מטרות סופיות, כי ההיסטוריה אינה מורכבת ממטרות, אלא רק ממעשים קטנים, ועל כן כדאי לחשוב היטב על המעשים הקטנים.

שכבות אלה לא התרגשו מן הכשלון הצבאי בסואץ. אולם הן שמו לב לכך שהחלטת הפלישה לא היתה מחושבת עד הסוף, מטרותיה היו מבולבלות, וביצועה לקוי. החיילים טענו כי המדינאים לא נתנו להם להפציץ את ערי מצרים במידה מספקת, וקילקלו את העניין. המדינאים טענו שהחיילים ביזבוז את הימים היקרים, תחת לפלוש מיד ללא הצננות מיותרות.

ומאחר שראש הממשלה אחראי לכל, בתוקף תפקידו, ובמקרה זה אף החליט הוא עצמו את ההחלטה הגורלית, היה על סר אנתוני אידן להתפטר. הדבר נקבע בשכבות העליונות ללא רוגז, יותר מתוך צער. כי סר אנתוני היה ביש-מזל. הוא היה הססן, שונא מלחמות,

עבר אל-נאצר רצה

אנו אוכלים ב-סאב" (קיצור של "פאבליק סאלון", או "טרקלין ציבורי", שפירושו מסבאה), לא רחוק מן המערכת. לא בחדר הגדול, ליד הבאר, השייך יותר לשכבה הגבוהה, כי אם בחדר האחורי, בו אוכלים אנשי-העסקים שמשרדיהם בסביבה. כולם גרים בשכונות-המגורים, בצפון ובמערב, מרחק חצי שעת נסיעה לפחות, ואת ארוחות הצהריים שלהם הם אוכלים בסביבת מקום-העבודה.

מיסטר ליטל היה ראש המערכת של סוכנות-הידועות הערבית, שאינה אלא סוכנות בריטית המשרתת את האימפריה. חברו, ראש-המינהלה של הסוכנות, הוא הנאשם מספר אחד במשפט-הריגול המתנהל כעת בקאהיר. בימי מיבצע סואץ עוד שהה ליטל בקאהיר.

אנחנו בוחנים בארוחה בקפדנות רבה, תוך התייעצות אידיה איש ברעהו, עובדים בקפדנות על רשימת היינות. מר ליטל עוזר לי לבחור בהרכב הנכון של הארוחה. מן הקירות מסתכלים בנו חיילים בריטיים מכל התקופות, איש איש לבוש במדי דודו, תוך ציון היחידה והתקופה. כל המסבאות בבריטניה הן פטריוטיות מאד.

האם מאמין מר ליטל, על סמך נסיונו האישי, כי השלום בין ישראל והערבים אפשרי? הממם. המכשולים נראים כרגע גדולים מאד, גדולים מאד. אין בכלל מה לדבר על שלום כולל בעתיד הקרוב.

אין הוא מעריך את אישיותו של גמאל עבד אל-נאצר בקשר לבעיה זו?

כל בריטניה השתתפה בשמחת החיילים שחזרו מסואץ הביתה, ערב חג המולד. אולם גם בריטניה סובלת עדיין מהרגשת-הבושה על הכשלון הצבאי המחפיר בסואץ.

הביתה

אין ספק שעבד אל-נאצר לא שוא את ישראל. ליטל מאמין כי בשנים הראשונות של שלטונו נטה להסדר כל שהוא עם ישראל. לא שלום כולל, כמובן, אולם אפשר היה להשיג הסדרים חלקיים. בשיחות פרטיות, הביע עבד אל-נאצר לא פעם רמזים בכיוון זה.

הוא היה או אדם מתון למדי. מה השתנה? קודם כל, הקמת ברית בגדאד, שבאה לחתור תחת עמדתו האישית של עבד אל-נאצר בעולם הערבי. שנית, ההתקפה הישראלית הגדולה על עזה, לפני שנתיים. שני הדברים יחד המריצו את הדיקטטור ללכת בדרך חדשה, שהובילה לעסיקת הנשק הסובייטי וכל מה שקרה מאז.

מה היה עושה הוא אילו היה מנהל את הממשלה בישראל, והוטל עליו להשיג שלום עם הערבים?

מר ליטל אינו מאמין בצעדים דרמטיים. כיום כמעט ואין מה לעשות. העצבים מגורים מדי. מה שדרוש לישראל זה שקט, תקופה ארוכה של שקט. על כל הצדדים קודם כל להירגע, כי כל עוד הכל נרגשים, לא יכול לחול שום שיפור.

לכן יש להימנע מפעולות-תגמול, שממילא אינן מועילות במאומה ורק מחשמות את האויבה. יש לעשות מעשים קטנים המקדמים את אחירת השלום. אחרי שיחצור מצב-דוח נוח יותר במרחב, אפשר יהיה להשיג בהדרגה הסדרים משותפים בשטחים שונים, תחילה בעניינים קטנים ואחר-כך בעניינים חשובים יותר. אחרי תהליך ארוך וממושך, שיצריך סבלנות רבה ואורך-רוח, יחצר הרקע לשלום אמיתי.

★ ★ ★

רצה בבית-הסוהר

מי-סטר ליטל הופתע מאד לשמוע כי קיימים בישראל חוגים החותרים לפעולות שלום. לזכר השבועון הנפוץ ביותר בארץ דוגל ברעיון של איחוד שמי. כמו כל האנגלים המשכילים שדיברתי עמם, נטריה תמונה של ישראל כארץ של אנשים קנאים, לאומנים באופן קיצוני, החושבים כולם בדיוק איש כמו רעהו. "לישראל יש רק קול אחד, וכל הישראלים הם בדעה אחת", אמר לא מכבר באחת מהרצאותיו חבר-הפרלמנט השמאלי ריצ'ארד קרוסמן, שהיה פעם אוהד מושבע של ישראל. בפי אדם בריטי היו משפטים אלה נגיפה שאין חריפה ממנה.

ממשלת ישראל עצמה עושה את הכל כדי להגביר רושם זה. עתונאי בריטי חשוב, שביקר לא מכבר בארץ, אמר לי בהומור סלחני: "נציגי ממשלתך לקחו אותי כל יום לסיור מודרך. רמזתי להם שאיני רוצה להטריחם, שאני מוכן בהחלט לסייר לבד. אולם

פורט-סעידי לאנגלים הנסוגים, עת מסרו את העיר לכוחות או-ם. השנאה המצרית היא נחלת כל השכבות הנמוכות בבריטניה, הבזים ל-ג'יימס"ב אלה.

פיסן, ומומחה דחוקא לענייני ערב. הוא החליט על פלישת-סואץ ברגע האחרון, בניגוד למצפוניו, מפני שהרגיש שעליו להוכיח את עצמו כאיש-מעשה.

הוא שם את הכל על קלף אחד, והפסיד.

★ ★ ★

מחירת של בובה

מי-סטר ג'ון מידג'לי, עורך האקונומיסט לענייני חוץ, קיבל אותי בלבביות מאופקת בחדרו. הוא כבן 50, ואפשר היה לתאר אותו כרבי-חובל באחת הספינות של האדמירל דרייק, או כמנהל בנק סולידי מאד בפול-מול. הוא תלה את מעילי בארון, על מקל, והצביע על כורסה נוחה.

במשך כמה דקות שוחח על הא ועל דא, כדי שארגיש עצמי בנוח. האם אני מכיר את מר יוסף שריק בישראל? איש מעניין מאד. אני עונה שעתה מר שריק הוא מבקר קולנוע בעתון יומי חשוב בתל-אביב. הוא שמח לשמוע זאת. והאם אני מכיר את מר מרדכי תדמור ב-פראנקפורט? לא? חבל.

האקונומיסט התנגד למיבצע-סואץ מן הרגע הראשון, והוא היה בין הראשונים שתבעו את התפטרותו של סר אנתוני. מדוע?

התשובה היא אנגלית מאד. נניח, אומר מיסטר מידג'לי, שהיינו מצליחים להפיל את עבד אל-נאצר. מה היה קורה הלאה? היתה קמה ממשלה יותר ידידותית לנו. איך היתה ממשלה זו מצליחה להישאר בשלטון? היה עליה להוכיח כי אינה בובה אנגלית, וכי היא מצליחה להשיג מאתנו יותר מעבד אל-נאצר. אנחנו היינו נאלצים לעזור לה בזאת. כדי להחזיקה בשלטון, היינו נאלצים לתת לה יותר משהיינו מוכנים לתת לעבד אל-נאצר. היינו יוצאים מפסידים.

אם רצו להפיל את עבד אל-נאצר, היתה זאת טעות להתקיף אותו. כך, להיפך, הצגנו אותו לפני עמי כאדם הלוחם לחרות מולדתו מול התקפת האימפריאליזם הודי. בקיצור, המיבצע כולו נבע מעירפול מחשבותי.

באירובת רבה מוסיף העורך כי יש להבדיל, כמובן, בין המיבצע הצרפתי-בריטי לבין המיבצע הישראלי. אולם כאשר אני מוזכר לו כי העולם הזה מתח ביקורת על מיבצע-סיני, כשם שהאקונומיסט מתח ביקורת על מיבצע-סואץ, הוא נותן לי להבין כי גם הממשלה הישראלית לא היתה נבונה ביותר. כי במצב הנתון, מה ניתן להשיג באמצעים צבאיים? אני מסביר למידג'לי את דעותיהם של אותם החוגים בישראל הסבורים כי על ישראל לערוך מיבצע גדול לכיבוש השלום. אולם גם גישה זו קיצונית מדי בשבילו. תפיסה כוללת, כמו רעיון המרחב השמי, אינה מתאימה לרוחו הצרפתי. אולם הוא מסכים בהחלט כי

הרמז לא הובן, כנראה. לבסוף נאלצתי לקום בשש בבוקר — דבר שאיני אוהב לעשות כלל וכלל — רק כך ניתנה לי אפשרות לשוחח מעט עם אנשים ברחוב. ברחתי לחדרה ולמקומות מסוג זה.

בעיני האנגלים היתה ישראל נראית הרבה יותר סימפאטית אילו יכלו לדבר מפעם לפעם עם ישראלי שאינו חוזר כמו תוכי על מה שאמר ראש-הממשלה יום לפני כן. מכיון שכל אנגלי מיעץ לאדם זר לשוחח גם עם יריביו, אין הוא מבין מדוע אנשי ההסברה הרשמית בישראל אינם מפגישים אותו עם אנשים החולקים על דעת הממשלה, ביחוד אם יש להם דעות מקוריות ומעניינות.

בכל זאת, דעת-הקהל המשכילה בבריטניה אוהדת למדי. היא התנגדה לנסיגת ישראל מעזה, בעיקר מפני שהבינו — כמו שלא הבינו קברניטי ישראל התמימים יותר — שלמחרת הנסיגה תמכור אמריקה את ישראל לערבים במחיר השוק. היא גם הרבה יותר סלחנית כלפי מיבצע סיני מאשר כלפי מיבצע סואץ הבריטי-צרפתי.

„מה יכולתם לעשות?“ ענה לי עורך שבועון מצוייר בריטי, בעל תפוצה של כמיליון טפסים. „כשאדם שנידון למות יושב בתאו ומחכה להוצאתו להורג, מי יכעס עליו אם הוא מוכן להרוג את הסוהר כדי להציל את חייו? זה טבעי.“

★ ★ ★

רותי בשורת המליונרים

ל פחות חלק מן האהדה הסלחנית הזאת — מעין יחס של אבא מנוסה מאד כלפי ילד חרוץ ואמיץ, שאינו חכם במיוחד — יש לזקוף על-חשבון השגרירות הישראלית, השוכנת בבית אנגלי טיפוסי ברחוב הקרוי בפי העם בשם „שורת המליונרים“.

הבית האריסטוקרטי ברחוב השקט ליד גני קנסינגטון, בו שוכנות רוב השגרירויות בלונדון, הועמד לרשות ישראל על-ידי הממשלה הבריטית, בתקופה שהיחסים בין שתי המדינות לא היו טובים ביותר. היתה זאת גיסטה אנגלית טיפוסית — דווקא בשעה שבריטניה עשתה הכל כדי להצר את צעדי ישראל, נתנה לה שגרירות יפה במיוחד כדי לרמוז שבאופן אישי היא אוהדת את ישראל מאד.

השגרירות התאימה את עצמה מאד לאחירה הבריטית. האורח נתקל באחירה נעימה — התאפקות בריטית מעורבת עם מעט חוסר-רשמיות ישראלית, במוינה מלבבת מאד. אין

ספק שהשגריר מתאים מאד. האנגלים יכולים להבין את אליהו אילת, אדם סוליד, שקט וכמעט אנגלי. הם לא היו נותנים את אותו האמון בטיפוס תוקפני יותר, בעל ברק חיצוני ושטף ריטורי.

פעם עשה אילת דבר שלא ייעשה: הוא פירסם את תוכנה של שיחה שניהל עם פקידי משרד-החוץ הבריטי, הפקידים נדהמו. אולם כשנתברר להם שאילת לא עשה את הדבר מתוך חוסר-טאקט או טיפשות, אלא מתוך מחשבה תחילה כתוצאה משיקול פור-ליטי מטייב, סלחו לו את הכל והסתפקו בנייפה עדינה. כי הפרה בודון של ניהג מוסכם עדיפה בהרבה על חוסר-טאקט.

הכל עשוי בשגרירות בטעם. כשאני יושב בחדרו המרווח והשמרני של השגריר ומאזין לניחות המצב אחרי סואץ, מסתכל בי סיר מוסס מוטפירי מתוך ציור-שמן גדול, כשם שהדוכס וולינגטון מסתכל באורח במשרדו של תתי-שר הבטחון. המזכיר הראשון זאב שק, מי שהיה מזכירו של משה שרת, מפץ סביבו אחירה של אדיבות דיפלומטית בדיוק במידה הנכונה. ואפילו המזכירות נבחרו בטעם. רותי לדור הירושלמית, צעירה בלונג דית וגבוהה, יכולה בלי ספק להיחשב לאחת הנערות היפות ביותר בלונדון.

★ ★ ★

תה עם מוחמד

אולם חלק ניכר מן ההסברה הישראלית נעשה באופן פרטיזני לגמרי. אחד מן העוסקים בה הוא זאב, סטודנט ישראלי צעיר בבית-הספר הלוונדוני לכלכלה.

מוסד זה, ערש האינטליגנציה המרדנית ברוב המושבות הבריטיות, שאחד מתלמידיו היה פעם צעיר בשם משה שרתוק, שוכן בבית ישן לא הרחק מרחוב סטראנו. בתוכו הומים האולמות מבני כל הגזעים והעמים. שני גברים ממוצא מאלאי עומדים ליד דוכן-התה בחדר-האוכל, צעירה יפאנית משוחחת ברצינות עם גבר שחור בפניה. כולם מתנהגים בצורה בריטית מופתית, באדיבות ובשקט רב. אייפאשר לשהות בבריטניה מבלי להידבק.

אנו יוצאים לצוד ערבי. „הנה אחד“, מפליט זאב, וניגש לצעיר שחום, קרח מעט. הישיתה עמנו כוס תה? מדוע לא, ברצון. נא להכיר — ידידי אורי מתל-אביב, סטודנט, וידידי מחמד מקאהיר, הלומד כאן תכנון ערים.

התה חם, אנו מציעים איש לרעהו סוכר, בלשון אנגלית אדיבה. מחמד היה בקאהיר בימי ההפצצות הבריטיות האחרונות. הוא מספר על האחירה של הימים ההם. אני מספר לו על ביקורי הקצינים המצריים השבויים בערינו וקיבוצינו.

שלום? מחמד אינו רואה סיכוי לכך למשך הרבה-הרבה זמן. נראה שהדבר אינו מדאיג אותו במיוחד. העתיד יעשה את שלו. יש זמן. אולי הוא חושב שישאל תימוג במשך הזמן כחלום רע.

מניין לו שיש זמן? תקופתנו אינה תקופת הצלבנים. הצרפתים עומדים לייצר פצצות אטום. בעוד כמה שנים הם יהיו מעצמה אטומית. יתכן שאז תוכל ישראל לקבל פצצה אטומית. ואם אנחנו נקבל, גם מצריים תקבל ממישהו. ואז, באחד הסיבובים הבאים, נשמדי את קאהיר ואתם תשמדו את תל-אביב.

מחמד מחייך באדיבות, לוגם את התה. העתיד אינו מדאיג אותו, וגם לא ההחל של 15 מיליון פלאחים מוכי רעב ומחלות בעמק הנילוס. כי מחמד הוא עשיר, מן הסתם מושקע חלק ניכר מכספי משפחתו בחוק-לארץ, ועתידו האישי מובטח. הוא משמש הוכחה

להו פילטר דולפין

עתה סיוצר לראשונה בישראל לפי השיטה המשוכללת והמודרנית ביותר בעולם

דולפין

בעלת פילטר זה וסיוצרת מתערובת טבק סורתי מעולה

מורכב משמונה שכבות קרפ וויר פילטר סיוצר

החיד 560 פרי

צבעו את בגדי-הים הישן אצל קשת — ותקבלו

קשת-ים

מחודש ויפה, בצבעים העומדים בפני מיי-ס. פרטים בכל סניפינו

קשת סוקה וצובעת

סרית כועלים

בעי

תל-אביב, רחוב אלנבי 73

הופיע:

מ. שמיר: כבשת הרש ספור אוריה החתי.

י. גוטמן: אנשים ואפר ספר אושביץ-בירקנאו. בלוחי תמונות

שקספיר: כטוב בעיניכם תרגום: לאה גולדברג

ב. טנא: קציר הפרא שירי ילדים.

צוירים: נחום גוטמן אמרם לתקופת התנ"ך

22 מפות צבעוניות, סקירות היסטוריות ולוח כרונולוגי.

בעריכת: פרופ. ב. מזר-ד"ר י. שפירא

ודברי טריגה מכבשים לפני האחסון לימי הקיץ בקצף רך ללא אלקלי של

טקסטיל

תוצרת ביח"ר נקה חמפצים חב' נורית בע"מ

זה לא חלום...

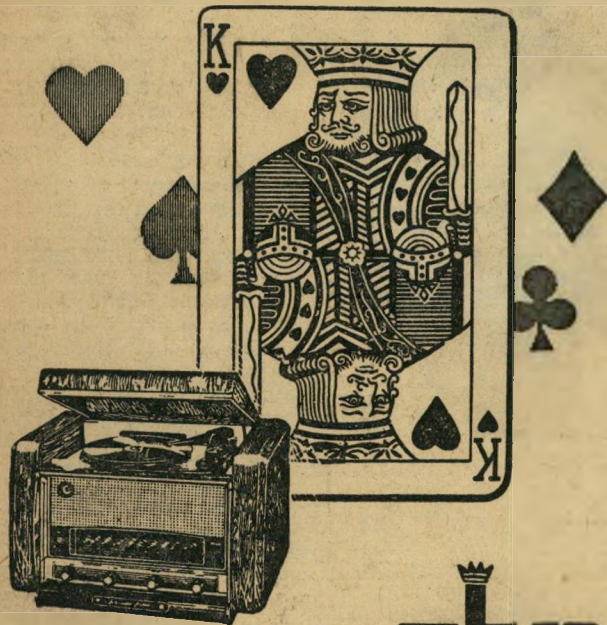

...אף לא טעות:

בעד כל שלוש לירות שלך.
בבוא המועד תקבל ארבע.

"חסכון פרט"

בנק א"י לדיסקונט בע"מ

מלך המקלטים

רדיו שניידר

מפעלי רדיו קליפר בע"מ

קולנוע

סרטים

שריד העבדות

גם גיבורים נופלים (חן, תל-אביב): ארצות-הברית) הוסרט לפי ספרו של הסופר האמריקאי בד (מה מריץ את סמית' שולברג, שנכתב לפני עשר שנים במטרה להנחית מהלומת מות לשריד האחרון של משטר העבדות באמריקה — ההתאגדות. הספר לא עורר כל סערה. להיפך, במשך השנים שחלפו מאז התעצמה ממלכת אמרגני ה-התאגדות המושחתת והפכה למחוסנת מפני כל פגיעות. ספק רב אם הסרט עורר ב-אמריקה תגובה שונה. אולם לעיני הצופה הזר הוא חושף תמונה אכזרית של סחר בחיי אדם וגנגסטרים נוסח חופי הכרז. סיפור עליתו ושקיעתו של המתאגרף טורו מורנו נבנה על ידי שולברג לפי ספר חייו של המתאגרף פרימו קרנרה, אשר לפני עשרים ושלוש שנים היה אלוף ההתאגדות במשקל כבד. הענק התמים והילדותי, שאינו מסוגל להרע לאיש, נלקח מכפר מגוריו בהרי האנדים בארגנטינה, גופל לידה של כנופית שודדים שבראשה עומד ג'ק בנקו, אותו משחק בברורן וברועלב רוד שייגר. הכנופיה מטפלת בו ממש כשם שמשפלים בשור העומד להיטבח בזירת מלחמת-הש-חרים. כאן נכנס לסיפור הגיבור — האמפרי בוגארט, שהיה סרטו האחרון לפני מותו. עתונאי-הספורט בוגארט מוכן לעשות הכל בעבור כסף, ואפילו לתת ידו לעסק פרסומת מלוכלך סביב אישיותו של טורו. מלאכת

תדריך

אלה הסרטים המוצגים בשבוע זה בערי הארץ, אשר העולם הזה ממליץ לראותם:

אצ'יקה צ'ורו, ז'אן דאנמ ודורה דול ב"יריד הנשים" פעם בשנה, נסיונות אינטימיים

רימום המתאגרף מתחילה ותוך שנים מספר הופך טורו למתאגרף בלתי מנוצח בקרבות המכורים מראש. האלוף המציאותי. עד אשר, באחד הקרבות המכריעים, נהרג מתחרהו של טורו, בדיוק כשם שנהרג המתאגרף ארגי שף בידי קרנרה בשנת 1933. כל הכותרות צועקות בשמחה — טורו הפך לרוצח, יחי הרוצח! אולם מתאגרף אחר סבור כי התואר רוצח מגיע לו. זהו מקס באר, אלוף העולם לשע-בר המשחק בסרט את התפקיד אותו מילא במציאות. הוא חוזר על פרשת התמודדותו עם קרנרה על תואר האליפות, מכה את טורו (מייק לן) במספר סיבובים שצילומי הם הם האכזריים ביותר שנראו לאחרונה על הבר. בסיכום, לאחר שלכסי האמרגנים זרמו מיליונים כתוצאה מתחרויותיו של טורו, מקבל טורו שובר-הלסת את חלקו: 49 דולאר.

גם גיבורים נופלים (חן, תל-אביב): ארצות-הברית) הוסרט לפי ספרו של הסופר האמריקאי בד (מה מריץ את סמית' שולברג, שנכתב לפני עשר שנים במטרה להנחית מהלומת מות לשריד האחרון של משטר העבדות באמריקה — ההתאגדות. הספר לא עורר כל סערה. להיפך, במשך השנים שחלפו מאז התעצמה ממלכת אמרגני ה-התאגדות המושחתת והפכה למחוסנת מפני כל פגיעות. ספק רב אם הסרט עורר ב-אמריקה תגובה שונה. אולם לעיני הצופה הזר הוא חושף תמונה אכזרית של סחר בחיי אדם וגנגסטרים נוסח חופי הכרז.

סיפור עליתו ושקיעתו של המתאגרף טורו מורנו נבנה על ידי שולברג לפי ספר חייו של המתאגרף פרימו קרנרה, אשר לפני עשרים ושלוש שנים היה אלוף ההתאגדות במשקל כבד. הענק התמים והילדותי, שאינו מסוגל להרע לאיש, נלקח מכפר מגוריו בהרי האנדים בארגנטינה, גופל לידה של כנופית שודדים שבראשה עומד ג'ק בנקו, אותו משחק בברורן וברועלב רוד שייגר. הכנופיה מטפלת בו ממש כשם שמשפלים בשור העומד להיטבח בזירת מלחמת-הש-חרים. כאן נכנס לסיפור הגיבור — האמפרי בוגארט, שהיה סרטו האחרון לפני מותו. עתונאי-הספורט בוגארט מוכן לעשות הכל בעבור כסף, ואפילו לתת ידו לעסק פרסומת מלוכלך סביב אישיותו של טורו. מלאכת

הימום המתאגרף מתחילה ותוך שנים מספר הופך טורו למתאגרף בלתי מנוצח בקרבות המכורים מראש. האלוף המציאותי. עד אשר, באחד הקרבות המכריעים, נהרג מתחרהו של טורו, בדיוק כשם שנהרג המתאגרף ארגי שף בידי קרנרה בשנת 1933. כל הכותרות צועקות בשמחה — טורו הפך לרוצח, יחי הרוצח! אולם מתאגרף אחר סבור כי התואר רוצח מגיע לו. זהו מקס באר, אלוף העולם לשע-בר המשחק בסרט את התפקיד אותו מילא במציאות. הוא חוזר על פרשת התמודדותו עם קרנרה על תואר האליפות, מכה את טורו (מייק לן) במספר סיבובים שצילומי הם הם האכזריים ביותר שנראו לאחרונה על הבר. בסיכום, לאחר שלכסי האמרגנים זרמו מיליונים כתוצאה מתחרויותיו של טורו, מקבל טורו שובר-הלסת את חלקו: 49 דולאר.

גם גיבורים נופלים (חן, תל-אביב): ארצות-הברית) הוסרט לפי ספרו של הסופר האמריקאי בד (מה מריץ את סמית' שולברג, שנכתב לפני עשר שנים במטרה להנחית מהלומת מות לשריד האחרון של משטר העבדות באמריקה — ההתאגדות. הספר לא עורר כל סערה. להיפך, במשך השנים שחלפו מאז התעצמה ממלכת אמרגני ה-התאגדות המושחתת והפכה למחוסנת מפני כל פגיעות. ספק רב אם הסרט עורר ב-אמריקה תגובה שונה. אולם לעיני הצופה הזר הוא חושף תמונה אכזרית של סחר בחיי אדם וגנגסטרים נוסח חופי הכרז.

סיפור עליתו ושקיעתו של המתאגרף טורו מורנו נבנה על ידי שולברג לפי ספר חייו של המתאגרף פרימו קרנרה, אשר לפני עשרים ושלוש שנים היה אלוף ההתאגדות במשקל כבד. הענק התמים והילדותי, שאינו מסוגל להרע לאיש, נלקח מכפר מגוריו בהרי האנדים בארגנטינה, גופל לידה של כנופית שודדים שבראשה עומד ג'ק בנקו, אותו משחק בברורן וברועלב רוד שייגר. הכנופיה מטפלת בו ממש כשם שמשפלים בשור העומד להיטבח בזירת מלחמת-הש-חרים. כאן נכנס לסיפור הגיבור — האמפרי בוגארט, שהיה סרטו האחרון לפני מותו. עתונאי-הספורט בוגארט מוכן לעשות הכל בעבור כסף, ואפילו לתת ידו לעסק פרסומת מלוכלך סביב אישיותו של טורו. מלאכת

נערה עם מטריה

יריד הנשים (מורגרי, תל-אביב; צרפת) הוא מנהג עממי כפרי צרפתי המקל על נערים ונערות בגיל הבגרות לבחור את בני זוגם לחיים, לאחר שורת נסיונות אינטימיים

אגודת שוחרי האוניברסיטה העברית בלוגי דון החליטה לערוך תחרות איגרוף להגדלת הכנסותיה. היא פנתה לפני כשנה להפועל בהצעה. הפועל, שחשש לקחת נסיעה זו על עצמו, העביר את ההזמנה להתאחדות הספורט לחובבים וזו החליטה "בחור מש" לחת של כעשרים מתאגרפים ושלושה מל"וים שיסעו להחליף מהלומות עם האנגלים. הקרב השני, על הזירה יחליפו ביני

מאמן מכבי אפרים רוכמן נגבי השתתף בתחרות.

מאמן הפועל מיכאל פריטאן תחביב לבעל מכבסה

מקום 23 במשלחת — הוא מקום ה' מאמן. למעשה קיימים רק שני מועמדים לתפקיד זה: אפרים רוכמן (46), מאמן האיגרוף של מכבי תל אביב, ומיכאל פריטאן (39) מאמן הפועל. הקרב ביניהם לא יתנהל ב"אגרופים ולא לעיני השמש, אולם הוא יהיה הקרב החשוב ביותר, כי זה הקרב שיקבע למעשה את צורת ייצוגם של מתאגרפי ישראל ואת צורת לחימתם ביריביהם ה' מנוסים מהם.

שני שנות מכות. אפרים רוכמן היה עוד ילד בן 14, שהתגורר ברובע נוצרי בורשה, כאשר תקפוהו פרחחים, הכוהו מכות איומות בשל היותו יהודי. הוא הח' לט להכשיר את עצמו להשבת מלחמה לתוקפיו, החל באימונים בסיוף, נהגלה כבעל כוח סבל רב ועבר לאימונים באיגרוף. אחרי ששה חדשי אימונים, עלה לקרב ממשי על הזירה, וזה בנצחון מפתיע על כוכב המועדון של הצבא הפולני בורשה. עבר זמן קצר וזה באליפות המתאגרפים המתחילים במשקל ג'יר (45 קילוגרם) ב' עיר.

בצד לימודיו בבית ספר גבוה לטכנאות, המשיך אפרים באימונים שיטתיים, הצטרף לקבוצת מכבי ורשה, התאמן בחסותם של "אמנים בעלי שם עולמי כקיוטנגט לסקר" כקי ופאלו ג'ירסון הגרמני, שהיה אלוף אירופה במשקל קל. עד לשנת 1932 הש' תתך רוכמן ב'30 קרבות, מהם הפסיד רק ארבעה. יצא בתיקו כשניים וניצח בנוק

כדורגל

אגוז קשה לשיניים חולות

על משחק השבוע, בו איכרה קבוצת מכבי תל אביב את הסיכוי האחרון לתפיסת אחד משני המ' קומות הראשונים בצמרת הדא' מית, כותב שייץ גלזר:

את המשחק נגד הפועל פתחתיקה ל' קחנו ברצינות עוד יותר גדולה משאת המשחקים האחרונים שלנו, שגם אותם לקחנו ברצינות. את רי הנצחונות האחרון ג'ים שלהם נגד מכבי פתחתיקה (1:6) ו' הפועל חיפה (2:4).

ידענו שיש לנו עסק עם אגוז קשה לפיצוח. אלא שלא היו לנו שיניים כל כך טובות בשביל לפצח אותו, כי הן היו מלאות סתימות. עלינו לשחק בקבוצה שמורכבת כולה מטלמים ולא התכוונו לנצח אלא לצאת, איך שהוא, בכבוד.

ידענו שההתקפה של הפועל פתחתיקה מקבלת דם תיכף אחרי הפתיחה. משום כך הציבו אותי כמגן כדי לחזק את מכונת ההגנה שהתקלקלה אצלנו בזמן האחרון ה' בלם. תפקידנו היה לסגור את מרכז ההגנה, זאת אומרת ששיחקנו בשמירת שטח ולא בשמירה אישית. יש לציין שהצלחנו בזה ואפשרנו לחלוצים לכבוש תחילה שני ש' רים יפים שבאו כבוק מרגלי שמואל ישראלי.

ואז, כעבור רבע שעה, כשהתוצאה היתה 0:2 לטובתנו, ראיתי שהשד המלכסי אינו נורא כל כך בפרט שכעבור רגעים אחדים היתה לנו הזדמנות לכבוש שער שלישי. אבל ישראלי הוכשל בצורה גסה ברחבת העונשין ואני מתפלל על השופט פרינור שאמנם שרק וכולנו היינו בטוחים שהוא יתן בעיטת 11 מטר. אבל הוא המציא איזה פטנט משלו: מכת עונשין בלתי ישירה, בתוך רחבת ה'16.

אסיר בין מגינים. הכל היה טוב ו' יפה עד שכעבור חצי שעה נפצע השוער שלנו בנזירי מרגלי ההתקפה הפתחתיקאית, וקיבל ה'לם. ברגע שהוא נפצע ירד המוראל של כל הקבוצה. אחרי ההפסקה עלינו ב' הרגשה לא בטוחה בנצחון, מפני ששוער פצוע זה כאילו חצי קבוצה פצועה. המשחק נהיה חם והיו קטטות במגרש עד שכמה פעמים היה צורך להפסיק את המשחק. אני חושב שזה היה המשחק הפראי ביותר ש' היה אי פעם בימינו לבינים.

אני לא יודע משום מה, כנראה שזה לא היה להם נעים להפסיד לנו פעמיים בשנה אחת, והם החליטו לנצח בכל מחיר. לאחר שהצלחנו להבקיע את שער השחיון, רבע שעה לפני הסוף, קבלתי סוף סוף הוראה לעלות לשורת החלוצים. אלא שהדבר נראה לי מאוחר מדי מפני שהרגשתי את עצמי כאסיר בין מגיני פתחתיקה.

ככל שהתקרב המשחק לסיומו כן גדלה הפראות וחוסר השליטה של השופט. כעבור כמה דקות הצליח סטלמן להבקיע את שער הנצחון המלכסי, בבטיסה שכל שוער בלתי פצוע היה עוצר אותה. בזה נסתיים המשחק בין שתי היריבות הותיקות.

למרות הכל אני לוחץ לשחקני הפועל פתחתיקה ולמאמנם גיבוס את ה'ד ומ' אהל להם הצלחה במשחקיהם הבאים. אבל עוד הערה אחת: יש לכם כל הנתונים ל' שחק כדורגל יפה וספורטאי. לכן קשה לי להבין למה אתם צריכים להשתמש גם ב' שיטות לא כל כך ספורטאיות המשאירות טעם מר למרות הנצחון.

אגרוף

המאבק מחוץ לזירה

מעולם לא היתה פעילות כה מוחצת ו' תוקפנית בספורט האיגרוף בישראל כפי שהיתה לאחרונה. מעולם גם לא התמזגו אגרופי ישראל להופיע לאימונים בדייקנות ובפתחמה כה רבה, או להשקיע זיעה ומחל' מות אגרוף. הסיבה: בעוד חודש וחצי ב' ערך תחקים בלגיון התחרות הראשונה באגרוף בין נבחרת החובבים של ישראל לזו של אנגליה.

פרשת יוזמה וארגונה של תחרות זו היא פרשה בפני עצמה. שעתידה להכות גלים בקהל הספורטאי בישראל. אולם העוב' דות כפי שנראו השבוע ברורית למדי.

בלי הערות. אחד הסיפוסים הבוהדים שיש לי בעבודתי זו, הוא להשתולל כאחת נפשי לכל אורך המדור, למר כולוס מה אני חושבת עליהם, ועוד להקבל תמורת זאת משכורת, ואם אין הדבר מוצא חן בעיניכם, אתם יודעים מה אתם יכולים לעשות.

"דחילק, רותי! בלי הערות", מתחננות למשל (1016/1184), ונותנות לי להרגיש כמו האם החורגת האגדית:

"הפעם יש לך עסק עם שתי מושב' ניקיות ולעניין, כמובן. "הרקע למכתבנו — צלילי פסודובלה בריאה.

"היעד: צמד אריות במדים שישגרו את תשובותיהם, לזוג ניצנים הפורחים באחת ממושבות השומרון, וזה עתה ח' גגות את חג האביב ה'16 של חייהן. את יכולתנו להתמודד בכתב נוכיח אך ורק לאלה שיהיו ראויים לכך. "עליהם להוכיח שבעורקיהם לא זורם מיץ עגבניות בזה שיצרפו מיד במכתבם הראשון את דמות דיוקנם."

★ ★ ★

קצין, טיים או סטודנט

קצין, רצוי טיים, או תלמיד אקדמאי כבן 22, יהיה חבר'לעט מעניין (1185/1186) בת 18, תלמידת סמינר למורות, שאת שמו היא חוששת לפרסם בפורום זה. הפיסקה האחרונה של מכתבה לא היתה מחוורת ל' ביותר, אולי לכם יהיה הדבר ברור. "... מתעניינת ברוב שטחי התרבות, אולם נוחה לוותר על עיסוק בספורט, ריקודים סלוגים חוגים של החברה הגבוהה וכיוצא בזה."

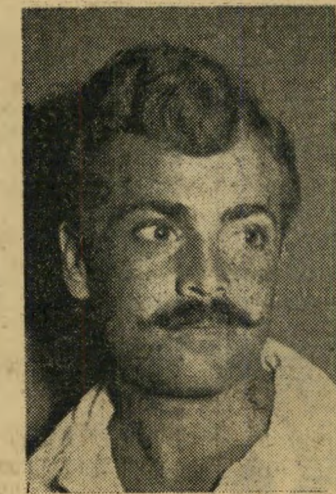
★ ★ ★

החמדיה, משכילים וקצינים

אתן ל(1016/1186) לדבר בעד עצמן, ואני נוצרת, לשם שינוי, את לשוני, אך לא אתפלא אם תחשבו כמזני.

"האחת סמינרסטית, השניה לומדת בבית הספר הגבוה למשפט וכלכלה, מעוניינת להתכתב עם שניים. עליהם להיות נחמדים ומשכילים. ורצוי קצינים בני 24-20. אך חוץ משכל על הכתף, חשוב שיהיה עוד משהו גם בראש. והעיקר — שיוצרים."

הסיפוס שלי

"אני נערה חמודה", כותבת רוזה היי' מן מרחובות, "אני רוצה לתאר את עצמי ולהתייחר, אך ארשה לעצמי ל' קוות שתאמיני לי."

"עד עתה לא היו לי בעיות בשטח זה עד... שיום אחד הלכתי להצטלם שעה שנכנסתי לצלם, נתקלתי בשפס, ומאחורי, בחור שנראה כקבוצניק טיי פוסי, על אף הציחצוח שבלבושו. בעל השפס מצא חן בעיני ברנע שראיתי, יץ לפני שהתעוררתי מתדהמת' — נעלם. הרעשם שהשאיר עלי היה עז ו' מראהו נשאר חרות בלבי. כשבאתי כעבור שבוע לצלם לקחת את תמונותי, ראיתי לשמחתי את תמונותיו על ה' שולחן. מובן מאליו שהזמנתי מיד את תמונותיו, והרי לפניך הסיפוס שלי. אנא, רותי, עודי ל' להגיע אלי."

שמע בחורציק, אולי תכתוב לתד. '120, רחובות? מה יש לך להפסיד?

סה אומר לכם? נשים הן עם של צרות'עין וקנאיות. קחו למשל את ידי דתי לילי גלילי. כל העולם יודע באיזו מידה אני משתענת אחרי האינסלקט שלה, לא מחמיצה כל הזדמנות לשבח, לפאר, לרומם ולקלס אותה. ומה עושה היא כשנותנים לה פעם הזדמנות לכ' טוב קורא יקר, כפי שעשתה זאת ב' פורים, היא מתעלמת ממני לחלוטין, פשוט מכריחה אותי לדבר בעד עצמי, דבר שמאד לא נעים לי.

אם זכור לכם, סיפרה על נערה ש' היתה מצלצלת מדי יום למערכת, משי' ביתה את העבודה. למי צילצלה האל' מונית? לעורך הראשי? לילי גלילי? לא. דווקא לרותי. אך העלמה גלילי לא ראי' תה לנחוש? וציין זאת, ואני חושבת שזה מאד חזירי מצידה אחרי כל מה שעשיתי למענה, מ' אם לא אני, הצגתי בפניה את הארוס שלה, יצחק נקייביץ?

★ ★ ★

נפש מתמוגגת מסתבכת

את נחמדה? רוצה להתכתב עם צבר הלומד בשמיניית? (1016/1181) ולשלוח לו תמונה? יופי! אך עליך להיות מר' כנה לקרוא חרוזים מסוג זה:

"אליו' הלהאי ולא תגמרנה לעולם, שנות הבהרות היפות. בטיילי יחידים עם ערב בגן, אפוף מסתורין וחלומות, נער הייתי והגעתי לגדולות, החילותי להביט אחר נערות, נפש מתמוגגת מסתבכת ואין מוצא בקרבי, לדעת סיבת הרעט, עת תחזינה בהן עיני ומדוע כוכבים פתאום יראו כמזהירים ונוצצים עות יאפפוני הרהורים. ירח יאיר, יתפלש בעבים, נפשי מרוטטת ומסובכת, מחפשת היא פשר השינויים שהתחוללו עת היתה סוככת ומאפילה על חייה הרגילים בהגיעה לגיל ובראותה פרי הלילות עולם חדש לפני נפתח אור חדש ראיתי והגוגה החיזור על פני ספה השתנית אכן גדלתי ואהי נער מלאת ריגשה נפשי לב שוקק לי מלא צער, מצפה בכליון לנערתי."

★ ★ ★

שיעשו חיים

מכתבן של (1016/1182) הוא אולי קצר יותר מקודמו, אך לא טוב בהרבה. כיוון ששמעו שכולם פונים אלי, גם הן עושות כך. שתיהן צבריות, אחת בלוגי דית כחולת'עין, השניה שחרחרות. שת' הן, ואמרות הן, חייכניות ואהבות חיים. בבטחון אופייני לבנות ד', מבטיחות הן שלא תאכזבנה כמראן את שני ה' צעירים אתם ברצונן להתכתב תחילה. עליהם להיות — הבה נשיר כולנו במק' הלה — "גבוהים, חמודים, מתל'אביב או מהסביבה, והעיקר — שידעו לבלות ולעשות חיים... שישלחו תמונות."

★ ★ ★

פאר הגברים

(1016/1183) סבור שנותרו לו עוד חודשיים לחיות. כעבור חודשיים יקרא לדגל וזה חיים זה! לכן רוצה הוא למ' צוא, מהר ככל האפשר, חברה לעס פקחית וחיונית, אם ישאו מכתביה חן בעיניו, ישלח לה את תמונתו. הוא טוען שהוא פצצה בלוגית, "פאר הגברים של המאה העשרים."

"אני מקווה שאיך לועגת לי, רותי, מסיים הוא, "הדאי מבינה את את ה' אמביציות של הנוער כיום."

★ ★ ★

אריות בפסודובלה

ידידי, עליכם לקבל אותי כפי שהנני, או להניח לי. טובה או רעה, עם, או

ציור מאנה ב"ץ
איש (ה)

מיד, אני מוכרח לציין שזהו כובע גדול
פר בשביל ראש קטן כמו שלך... הסו
מ **אליעזר שטיינמן**, המספל עתה ב
הוצאת ספר חדש משלו לאור, ציטט בו
באחד המקומות תפילה הנאמרת (לדבריו)
בלי-הכיפורים: "ותערב תפילתנו לפניך"
ניגש אליו אחד מפועלי הדפוס, בו מכינים
את הספר לקראת הוצאתו, ואמר לו: "סלח
לי, מר שטיינמן, אין אני סופר ולא זן
סופר, אלא פועל דפוס פשוט, ובכל זאת
ידוע לי כי נוסח התפילה הוא, ותערב עתי
תרנו לפניך וכי זמן אמירתה אינו ליל
כיפורים אלא יום-הכיפורים". שטיינמן סילק
מעל פניו את הפועל בתנועתיד נדגות,
ואחר חזר להגותו ותיקן בהן את הפסוק
בחסאי.

★ ★ ★

הניחוח של חנה מרון

על קשיי חייו של שחקן תיאטרון סיפר
השבוע איש הבימה **שמואל סגל**. "יום
אחד", סיפר, "ניגש אלי מישור ושלואל: גו,
איך העסקים? אני עונה לו: ככה ככה.
מה יש? הוא שואל. קשה להתפרנס, אני
עונה לו. מה אתה אומר? הוא קורא בקול.
אתה, שחקן בתיאטרון הלאומי, אינך מקבל
משכורת הגונה? הרי אלפי אנשים הולכים
ערב ערב להצגות! הרי האולמות מלאים עד
אפס מקום! מחיר הכרטיסים! פשוט לא
יאומו. בכל מדינה אחרת בעולם מקבלים
שחקנים משכורות פאנטסטיות! זה באמת
לא בסדר. אגב, אולי תוכל לסדר לי הזמנה
להצגה שלך?..." הצעיר **מאנה ב"ץ** ניסה
השבוע להתיידד עם ילד בן שמונה ליד
קפה כסית בתל-אביב. הילד לא נענה לקרי
אותו של הצעיר וברח מפניו. כששאל אותו
כ"ץ: "מדוע אתה בורח?" השיב הילד, בה
ביטו אל הבלורית הלבנה והארוכה היורדת
על כתפיו של הצעיר: "כי אינני יודע אם
אתה איש או אשה!..." כעס רב גרמה
לשחקנית התיאטרון הקאמרי **חנה מרון**
ידיעה שהתפרסמה באחד העיתונים הלוי
עזים בישראל, כאילו עשתה בפניה ניתוח
פלאסטי. מסתבר, כי העיתון תרגם, תוך
שיבוש, את הידיעה שהתפרסמה בשעתו
בהעולם הזה, כי חנה מרון נאלצה לעקור,
תוך כדי ניתוח, שני-בינה שצמחה אל תוך
הלסת שלה. הניתוח הפלאסטי היחיד שעש'
תה חנה מרון לפי שעה: החלפה מהפכנית
של תסרוקתה, המציעה אותה בעשר שנים,
כהכנה לתפקידה החדש במחזה נערת החלון
מות, שיוצג בקרוב... הסופר מוזר
ההליכות **משה סמבטיון** יצא השבוע
בדרכו לאמריקה ולקנדה. כשהגיע לגמל
חיפה ונשאל על-ידי פקיד המכס לדרך מסעו,
השיב הסופר, הנוהג לתרגם לעברית אפילו
שמות גיאוגרפיים: "אני נוסע לעמאריקא
ולקארהדה". הסופר **שלום אש** נראה
השבוע כשהוא מחנה את מכוניתו ברחוב
תל-אביבי הומה ליד חנות ירקות. הוא ירד
מתוכה כשהוא חבוש כיפה בוכאנית סס'
גזית והורה לאשתו, שירדה אחרו, לקנות
בחנות שקיק סטרייט, שנשאו חן מלסניו.

אנשים

סלפון לשופט הלוי

ראש ממשלת ישראל **דוד בן-גוריון**
גילה השבוע למקורביו באיוו שיטה הוא
בוחר את דעת הקהל ברחוב לגבי בעיות
שונות: הוא שואל את פי בתו **רננה**, "מה
אומרים?" והדו"ח שלה משקף, לדעתו, את
המצב לאשורו... רעיית הנשיא **רחל**
ינאית בן-צבי סיפרה השבוע למבקר
בביתה, כי בשעה שהגיעה לראשונה לירוש
שלים, לפני 38 שנה, והלכה לחפש חדר
מגורים העומד להשכרה, אמרו לה בכל בית
שונכסה אליו למראה פניה הצעירות: "תבר
אי קודם את אמא ואז נדבר על העניין."
לבסוף, אחרי שמכרה חדר, נאלצה להציג
את בעלה, הנשיא **יצחק בן-צבי**, כאחיה,
כדי שירשו להם לגור יחד... יושב-ראש
הכנסת **יוסף שפרינצק** דחה השבוע
הצעה לבלות את חיה-פסח מחוץ לעיר.
נימוקו: אין הוא מוכן לוותר על תפילת החג
הנערכת על-ידי החזן **רייב גראנץ**...
ח"כ **בפאי משה שרת**, שקיבל על עצמו
לרכו את ענייני התרבות והספרות במפא"י
ובהסתדרות, החל להראות את כוחו בשטח
זה: בגליון האחרון של הירחון המפא"י
חזר, שהופיע השבוע, התפרסם שיר של
הינריך היינה בתרגומו של שרת מגר-
מנית... אגב, את בקיאותו בגרמנית הפגין
שרת שבוע קודם לכן, כאשר קם ונשא נאום
ברכה נמלץ בגרמנית מופתית לכבודו של
מנהיג האופוזיציה המערב-גרמנית **אריך**
אולנהאואר, שביקר בישראל... יום-לפ-
ני פתיחת משפט הנאשמים ברצח כפר-קאסם,
שמקומו וזמנו לא היו ברורים עד לרגע
האחרון, הוטרד ביתו של השופט המחוזי
בנימין הלוי בעשרות צילצולי סלפון
של עיתונאים ואנשי-ציבור שביקשו פרטים
על מועדו ומקומו של המשפט. לבסוף, קצ'
רה רוחה של אשתו של הלוי עד כדי כך,
שכאשר צילצל בערב אחד מידידי המשפחה
בעניין אחר לחלוטין והספיק לומר רק:
"זה ביתו של ד"ר הלוי?" לא חיכתה לשמע
מה בפיו והודירה להכריז אל תוך השפופ-
רת: "כן. המשפט מתחיל ב-11. בעניין כניסה
יש לפנות לקצין העיתונות".

★ ★ ★

הגהה לסופר שטיינמן

בקול היוצאים מהצגת בכורה של ירמיה
בתיאטרון הקאמרי נראתה אשה אלמונית
שנועשה כל כך מגורלה של גיבורת המחזה
חשוכה-הבנים עד שפנתה בעיניים זוללות
דמעות להברחה ושאלה בקול רוטט: "הגיי,

אאוס רק באחד מ-24 נצחונותיו. יחד עם
קבוצת המתאגרפים היהודיים בחרשה, עלה
רוכמן לארץ בעת המכביה הראשונה.

עד אז היה רק מועדון איגורף בארץ
בשם בני לואנדר. עלייתם של המתאגרפים
מפולין בשנת 1932 היא שהקימה למעשה
את ספורט האיגורף בארץ על רגליו.
בארץ המשיך רוכמן להופיע בקרבות
איגורף באגודות מכבי, גם כששאר חבריו
שעלו עמו, לא יכלו להמשיך בספורט הרי-
סני זה. הוא השתתף בקרב המפורסם נגד
נבחרת מצרים בו הופיע גם הגנרל מוחמד
נגיב והפסיד נגד יריב שמשקלו היה רב
משלו. בשנת 1935, כשהגיעו למכביה ה'
שניה מתאגרפים חדשים ונשארו בארץ,
פרש רוכמן מהזירה בגלל תנאי עבודתו
הקשים. אולם הוא לא עזב את ספורט
האיגורף, עסק בו כמתאגרף בשורות הצ'
בא הבריטי במלחמת העולם השנייה וגם כ'
מאמן משנת 1948 במכבי תל-אביב.

בין המתאגרפים הישראלים אותם עשה
רוכמן נמנים שמות כיוסי יזר, ניסים
ירימי, פארקאש, אמנוני, אפל ומשה כהן.

הנצחון — לראוי לו. גם מיכאל פריי-
טאג הוא בעל ותק רב בענף האיגורף
בפולניה. אמנם הוא הגיע אל ספורט זה
כמה שנים מאוחר יותר מאשר רוכמן,
אולם נמוקיו להתעסקות בספורט המכות
היו דומים — מכות מידי הגויים ברחוב
פריטאג החל להתאגרף במשקל נוצה תחת
פקודו של המאמן הצרפתי גרנסטה במכבי
ורשה. כאשר התגייס בשנת 1928 לשירות
הצבא הפולני זכה באליפות הצבא במשקל
חצי בינוני — זכה שעוררה בעתה סערה
גדולה בחוגי האנטישמיים בפולין.

לארץ עלה פריטאג בתקופת המכביה ה'
שניה ב-1935, ונשאר בתל-אביב כמאמן
מכבי. הקים דור של מתאגרפים כמו: בינדר,
זק לוי, ובגדל. בתקופת מלחמת העולם
השנייה פרש מהפעילות, פתח לעצמו מכ'
בסה וביקר בתחרויות איגורף רק כשופט.
לפתקיו כמאמן חזר לפני המכביה השלי-
שית, והביא את נבחרת ישראל למקום ה'
ראשון. לפני כשנה פרש ממכבי ועבר לאמן
את מתאגרפי הפועל.

הקרב הסמוי שהתנהל כל השנים בין שני
היריבים-האמנים, עמד השבוע לפרוץ ה'
חוצה. התקוה היחידה שנשארה למאמינים
המעטים בספורט האיגורף בארץ, היא ש'
המצנח בקרב יהיה זה הראוי לנצחון.

במסלול

השקעה בלתי חוזרת

אפרים גוזמן, הבוס החדש של קבוצת
הכדורגל מכבי תל-אביב, עומד לצאת בימים
הקרובים לאירופה לסיור ותופיש ארץ שח'
קנים עולים לקבוצתו. מאמר אפשרי וחווים
עם קבוצות כדורגל אורחות... **השמיני**
עות על חזרות האפשרית של גח רונק
למכבי תל-אביב הן חסרות כל יסוד. התברר
כי גח, אפילו אם ירצה, לא יוכל לחזור
למכבי. בהסכם שהחם עם אנשים פרטיים
המציגים את הפועל נאמר שהוא ישקיע
3000 ל"י לרכישת דירה ואת השאר ילו
לו אותם האנשים. במקרה שיחזור בו יפ-
סיד, לפי ההסכם, גם הסכום שהשקיע. לפי
אחר-החזרה ישחק גח בכל קבוצה שיקבע
מרכז הפועל... **דאונים וטיסנים** יוטי
סו הקיץ בידי המשלחת הישראלית של קלוב
התעופה העומדת לצאת לפסטיבאל הנוער
הדמוקרטי במוסקבה. קלוב התעופה קיבל
השבוע את הזמנת הועד העולמי של הפס-
טיבאל להשתתף בתחרויות התעופה של
כינוס הנוער העולמי.

תדריך

מאורעות אלה, מתוך מאורעות הספורט
של השבוע הבא, עשויים לעניין את חובבי
הספורט:

מכבי תל-אביב — הפועל תל-אביב
(יפו: מרש באסח; שבת: 2.45) —
יהיה המשחק שיסיים את סדרת הקרבות
המכריעים על תואר אליפות המדינה ב'
כדורגל. הפועל, הצועדת בהפרש של שמונה
נקודות לפני יריבתה, ניצחה בסבוב הקודם
בתוצאה 4:2.

הפועל כפר-סבא — מכבי
ירחובות (כפר-סבא; שבת: 2.00) — הוא
המשחק העלול להרוץ את גורל אליפות
ליגה א' בכדורגל. למרות שעוד נותרו ששה
סבובים עד לסיים, אם תפסיד מכבי במש'
חקה יהיו סיכוייה לאליפות קלושים ביותר.

פסוקי השבוע

- **שְׂרֵי-הָאִיזָר לֹוי אֲשָׁכֹל**, בביקורו בפאריס, ערב הטלת יהב-מגן חדש וכבד על משלמי המסים: "עלי להודות בדבר אחד שלא הייתי מעז לומר אותו בישראל — אינני רואה קוצד אוכל להעלות עוד יותר את המסים."
- **ח"כ צ"ב ישראל רוקח**, בדיון על מסי-הכנסה בכנסת: "לא אוכל להתחבך עם שרי-האוצר, כי הוא עכשיו בפאריס. אינני יודע אפילו היכן הוא מבלה הלילה בפאריס."
- **שרי-הפנים ישראל ברייהודה**, אל ח"כ הפועל המזרחי: "אתם גיוונים רק מהעיתון שלכם, ולכן אינכם יודעים את האמת."
- **ח"כ פאנאי יעקב כץ**, בתשובה לברייהודה שטען כי התחמיה על חוק-העור העירוני התל-אביבי נגד מכירת בשר-חזיר "תעלה לו בבריות": "אחרי שהשר יחתום נתפלל למען בריאותה."
- **ח"כ הפועל המזרחי מיכאל חוני**, בהתמרמרו על השתיית החוק: "אילו היה שרי-הפנים עקבי במלחמתו נגד פינוי סיני כמו שהוא נלחם בעיקרי תורת סיני, היה מצבנו טוב יותר."
- **ראש שירותי המודיעין משה ("מויש") פרלמן**, בהסבירו מדוע אין לו מקלט דרוי במכוניתו: "קניתי את המכונית כשהייתי מנהל קוץ ישראל."
- **ח"כ אהרן העבודה יגאל אלון**, בפולמוס עם ח"כ חרות מנחם בגין: "מר בגין מתנהג בכל פעם לפי צורכי המקום והשעה. היום הוא מגן על חרשתנים, למחרת הוא מדבר על ליבות הפועלים ובפני המארוקאים הוא מדבר כמארוקאי."
- **שרי-הרואר ד"ר יוסף בורג**: "אינפלאציה פירושה לחץ דמים גבוה."
- **שרי-החזק גולדה מאיר**, בתשובה לנשיא ההסתדרות הציונית ד"ר נחום גולדמן שטען בדברי ברכתו לחזקה העולמית של נשים יהודיות כי גשי ישראל הן גבריות יתר על המידה: "אני רוצה להגיד לד"ר גולדמן כי אין הוא מכיר את נשי ישראל."
- **ח"כ מופ"ם יעקב ריפתי**, בחפשו בקדחתנות את חברו לסיעה ד"ר חנן רובין במסדרונות הפנסת לפני שהגיע תורו לנאום בתיכוח: "אינני מכיר את החומר שעליו מדברים עכשיו במליאה, ואני מחפש את רובין כדי שיסביר לי מה עמדותי בעניין הנידון."
- **ח"כ חרות אליעזר שוסטאק**, לח"כ צ"ב פרץ ברגשטיין וישראל רוקח, אחרי שבמפלגתם הוקמו זה בצד זה שני אירגוני נשים: "יגישו נגדכם תביעה משפטית בגלל ביגאמיה."
- **ח"כ חרות אריה בן-אליעזר**, בשעת ריקנות במזנון הכנסת: "כשבמזנון יותר משעם מאשר במליאה, זהו סימן רע לכנסת."
- **מנהל משרי-הפיתוח מנחם באר**, בדברו בכנס האקדמיים בבאר שבע על הונחת פיתוחו של נמל אילת: "מדוע פורקים נמל אילת בדוברותי? מפני שלצורך פיתוחו השמשו עד עתה רק בדיבורים."

הווי

הקרן אינה קיימת

בתל-אביב, ערך נער בן 14 יום סרט של הקרן הקיימת לישראל שהכנסותיו שולשלו לכיסו, נעצר על-ידי המשטרה רק לאחר שהודמן למקום פקיד הקק"ל שידע כי באותו יום לא נערכה כל התרמה רשמית.

★ ★ ★

קוצו של יהוד

בקאהיר, ביקש השבועון אל-מוצאור התנצלות על כי "בכוכב שהופיע על הדגל הירדני בשעריו האחרון נפלה טעות מצערת: הוא בנוי משה משולשים במקום שבעה ודומה למגן-דוד, שהינו הסמל ה"ציוני".

★ ★ ★

טעות אפסית

בלואיסוויל, ארצות-הברית, קיבל הא"רולד פליישר מארגון החיילים המשוחררים המחאה על סך 72.000.000.000 דולאר, לא הצליח לגבות אותה בבאנק, החזיר או-

אמנות

קרקס

בגדי מינימום

שעשועי פארים (הזירהסרון) מצויים בשפע בהצגה האחרונה של הקרקס הרמתי גני - מבחינה עקרונית על כל פנים. יש בה תפאורות נאות, בגדי-מינימום, ריקודי קאנקאן, נערות המוכנות להתפשט. חסרים רק מעט קלילות וצחצוח מקצועי.

למרות שהדגש מושם על שתי להקות רקדניות - אחת של באלט רגיל ואחת של באלט על קרח - מצטיינת ההצגה בדיברים אחרים לגמרי: הופעתו של מוקיון אנגלי משעשע, להטוטי אקרובטיקה, גמר עליו וילד המגן על קסילופון ואומר "רב תודות על מחיאות-הכפיים הנעצמות" במיבטא הונגרי.

אשר לרקדניות, לא היה מוזק להן לקבל כמה שיעורים אצל מורה טובה לריקודים.

מאחורי הקלעים

מרלין מונרו ב"זירה"

המרמז היחיד בו הופיעה מרלין מונרו בתפקיד-משחק ממש יוצג בקרוב ב-

רקדניות "שעשועי פארים"

באופן עקרוני, זה ישנו

תה לארגון, שתיקן את הסכום ל-72 דולאר.

★ ★ ★

הצגה שנייה

בתל-אביב, מצאו חמשה אנשים שקנו כרטיסים לקולנוע אוריון כי מקומותיהם תפוסים, גילו לתדהמתם כי שלמו ל-17 לירות בעד כרטיסים להצגה מי לפני שבוע.

★ ★ ★

עדי להבה (ביורק)

באינסברוק, אוסטריה, קיבלה מיני-הלת הרכבת חשבון ממפקד גדוד ה-כבאים המקומי, עבור הוצאות כיבוי דליקה ביער, שנגרמה על-ידי רכבת-אכספרס, וש-הסתכמו ב: 150 שילינג עבור בניין, 60 שילינג עבור י"ש, 66 שילינג עבור בירה.

★ ★ ★

אם כבר...

בלונדון, לאחר שניצח בתחרות אכילת איטריות, זכה האלוף החדש בפרס ה-ראשון: ארגז איטריות.

★ ★ ★

דפתום את הפה

באתונה, הודיע יצרן של משקאות חריפים על ייצור סוג חדש של קוני-יאק, שיקרא "שום דבר", והמיועד לאותם אנשים העונים, לשאלת הבארמן מה ישחו: "שום דבר, תודה".

התכיר את החתימה?

1. משה דיין

2. דוד גורן

3. יוסף מאיר

4. אברהם

5. ח'אלא

לפניך חמש חתימות של אישים ידועים (ביניהם רופא, פילוסוף, סופר, מדינאי ומשורר מהמאה ה-12 עד המאה ה-20) התוכל לזהות את החתימות הללו? בעל התשובה הנכונה הראשונה שתפתח יזכה בפרס של 25 ל"י.

כל פותר יקבל 3 מלוי קרטי - ח י נ ס! את הפתרונות נא לשלוח במעטפה סגורה עד ה-10.4.57 לת. ד. 525, ירושלים, עבור "חידון מלוי קרטי" ולציין את השם והכתובת המדויקת של פותר החידון.

מלוי קרטי-3 3 ל"י 1 חידון

מתאים לכל עט כדורי תוצרת עפרונות ירושלים בע"מ.

מיוחד לשיכונים:

מגרשים ברחובות

תל-אביב, טלפון 24749

... רק אנמור את הסגירה דוגמא!

אלד נכדים

מודלים חדשים לעונות האביב

ספר
מלחמת
סיני

מלחמת סיני מפי לוחמיה

ספר
מלחמת
סיני

256 עמודים

16 תמונות בצבעים

לנרשמים:

3.500 ל"י

במקום

5.500 ל"י

נכתב לא
בידי סופר-
רים-ידענים
או כותבים
מקצועיים ש-
מקצועם בכך,
אלא בידי חיילי
לימים-לוחמים, ה-
מספרים לנו -
בפשטות ובכנות גוג-
עות עד ה - כל
מה שעבר עליהם בסיני.
הגיוס אל הדגל, מס-
עות גועזים, העמידה ב-
קרב, אחוות גשק, חוויות
נצחון, כל אלה - במלים
ובשלל תמונות - משתורים
יחדיו למסכת אחת בלתי
נשכחת.

כאן, לפניך, כל האנשים אשר
ידעת: אנשי עיר וכפר, פועלים,
פקידים, נהגים, בעלי-מלאכה ו-
אנשי מקצועות חופשיים, ילידי ה-
ארץ ועולים חדשים, יוצאי מזרח ו-
מערב. בספר זה רואה אתה, איך
התיכנה המלחמה את כולם לגוף אחד -
צבא קטן ומפואר, היודע כי מלחמת קיום
היא, והוא מקדש מערכות ישראל.
הספר כולל גם כתבה מיוחדת, המס-
בירה את כל הקרבות של סיני לגזרותי-
הם. זהו הסבר צבאי מפורט, שיאפשר
לקורא לעקוב אחר כל שלבי מערכת סיני,
על פרטי התכנון והביצוע.

ספר "מלחמת סיני" - כתוב בידי
הלוחמים שעשו את המלאכה - הוא
יותר מאשר ההיסטוריה האנושית של
מלחמה זו. זוהי תופעה מיוחדת במינה
בתולדות הספרות שלנו. זהו ספר-עלילות
הנקרא בנשימה אחת, כרומאן דמיוני, אך
כל שורה בו אמת.

הרשם מיד לקבלת

ספר מלחמת סיני

תלוש הנחה בכל העיתונים

ספר
מלחמת
סיני

תלוש הנחה
לרכישת ספר מלחמת סיני
מפי לוחמיה
256 עמודים מלאים חומר
מעניין ומרתק
במחיר 3.500 ל"י במקום 5.500

ספר מלחמת-סיני
מפי לוחמיה

אחד הספרים המרתקים והמעניינים על מלחמת סיני ועלילותיה
להרשם בכל הקיוסקים וחנויות הספרים החל מ-1.4.1957.

ספר
מלחמת
סיני

[illegible]